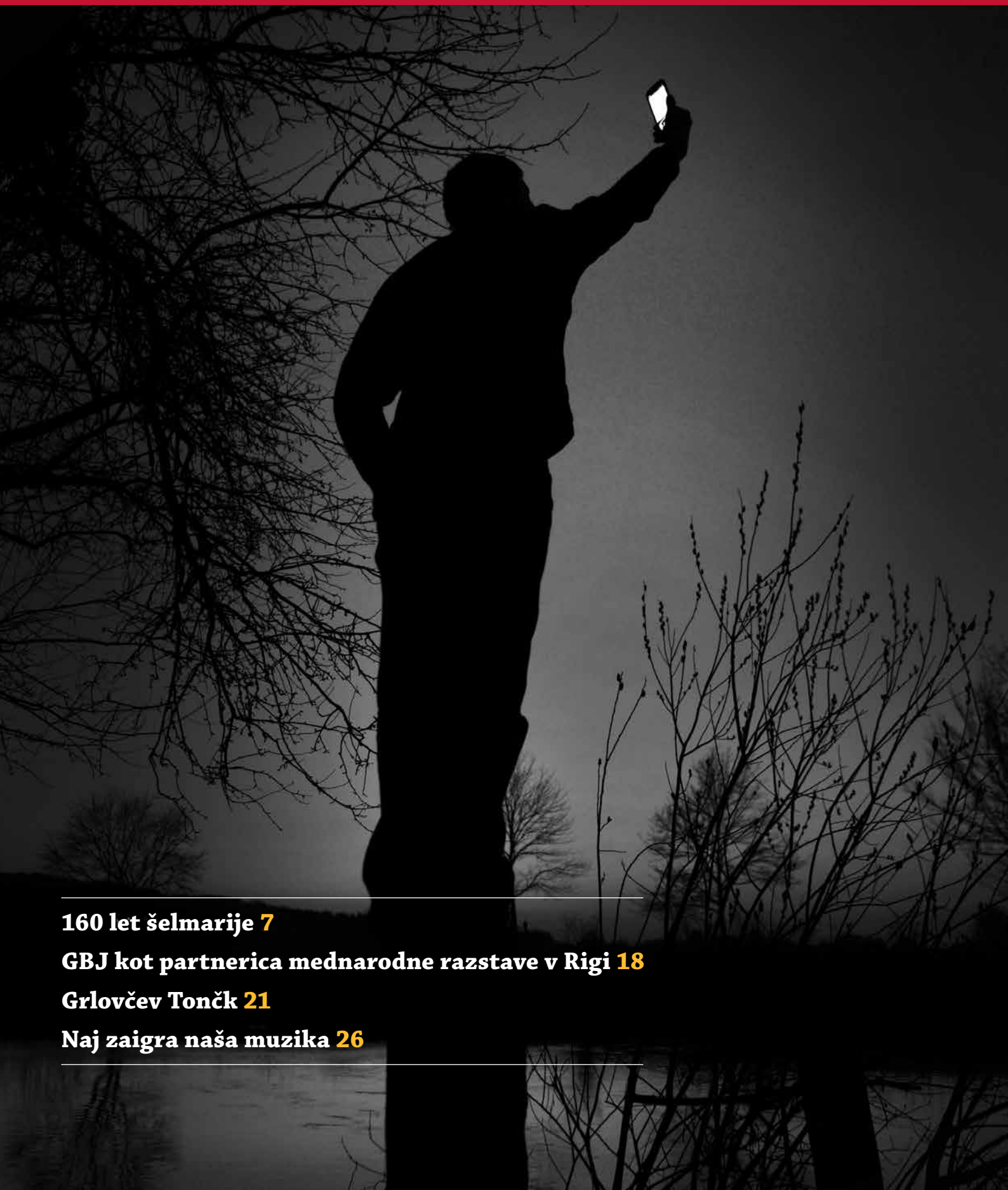

KOSTANJEVIŠKE NOVICE

Glasilo občine Kostanjevica na Krki | Brezplačni izvod | **Marec 2014** | Številka 60

160 let šelmarije 7

GBJ kot partnerica mednarodne razstave v Rigi 18

Grlovčev Tončk 21

Naj zaigra naša muzika 26

KOSTANJEVIŠKENE NOVICE

IZDAJA

Občina Kostanjevica na Krki

Ljubljanska cesta 7

8311 Kostanjevica na Krki

E-mail

kostanjeviske.novice@gmail.com

UREDNIŠTVO

Odgovorni urednik

Goran Milovanović

Uredniški odbor

Marjana Krhin

Alenka Žugič Jakovina

Matic Skušek

Alja Pincolič

Matej Jordan

Lektor

Katja Plut

OBLIKA

Oblikovna zasnova

Janja Baznik

Oblikovanje

Matic Petrič

Urejanje fotografij

Matej Jordan

Fotografija na naslovnici

Uroš Abram

Tisk

Tiskarna TiskAM / Aljoša Mihelin

Naklada

1000 izvodov

1854-9284

| FOTO: **UROŠ ABRAM**

Dolgo časa sem si belil glavo, s katero mislijo preplesti vsa dogajanja, zaobjeta v tej številki Kostanjeviških novic, tam od pričakovanja Božička pa vse do teh že prav poletnih dni. Misli so se mi največkrat ustavile pri nekakšnih prehodih, prostorih tu in onkraj, bodisi navideznih ali stvarnih mej. Meja je vedno nekaj imaginarnega in je odvisna od interpretacije. Tudi tista, ki jo izmeri geodet. Seveda jo zakonski red demokratične družbe kot inštrument upravnega reda in pravil pri svojem upravljanju uveljavlja kot družbeno pogodbo, vendar nas večina pozna tudi indijanske ali kakšne druge pregovore, ki govorijo o tem, da zemlja ni naša last, temveč smo si jo le sposodili od svojih vnukov. In to, da je na koncu potrebujemo prav malo, prej ali slej izkusimo vsi. Mej se dotika tudi ena najpomembnejših kostanjeviških prireditev, šelmarija. Hvale vredno je, da člani Prforcenhausa v intervjujih običajno poudarjajo, da je pust dogodek, ko se Kostanjevičani ukvarjajo sami s sabo. Ni ambicij po uveljavljeni vseslovenski prireditvi z bogato povorko, nabrano z vseh vetrov, temveč so tako skeči na akademiji kot tudi povorka sama usmerjeni v lokalni prostor. To je tudi prav in je najverjetneje tudi bil pomemben element pri vpisu v Register žive kulturne dediščine. Kajti vsaj zame so ključni momenti Šelmarije prav pohod z baklami, gonjenje medveda, oranje in sejanje, občni zbor, pa seveda izvorni liki iz pustne povorke, vključno s plačilnim sredstvom, kostanjem. To gradi tako identiteto samega društva kot tudi Kostanjevice na Krki in prav je, da se ravno z ED Prforcenhaus, kot z enim številčnejših in bolje organiziranih društev, postavimo in predstavimo tudi na kakšnem sejmu, ali pa pri združenju srednjeveških mest. To so pozitivne plati mej, ki pa v sebi nosijo tudi precej temnejših plati. Zgoraj omenjene zgodbe z geodeti so pravzaprav slovenska folklor in vzorčen primer teh, a jih je bolje pustiti ob strani, čeprav so pogosto zelo boleče. Bolj me tukaj zanima hrepenenje po preseganju mej. Po potovanju. Prostori so postali odprti in veliko potujemo, precej Kostanjevičanov pa za krajši ali daljši čas že kar živi v kateri od tujih oddaljenih držav. V začetku leta smo tudi v galeriji pospremili pomemben kontingent slik iz naše zbirke na dolgo pot. Tam bodo številčni publikli govorile o avtorjih, duhu časa in tudi o Kostanjevici na Krki, kjer so doma. Na obisk v državni parlament so se podali tudi osnovnošolci in izjemno pozitivno je, da so si od vseh bleščečih prostorov v tisti veliki hiši za skupinsko fotografijo izbrali ravno prostor, kjer je na ogled nekaj slik rojaka Jožeta Marinča! Pretok sem in tja je torej močan, le enemu se zgolj s trdovratno muko uspe prebiti sem in oditi od tu. Brezžičnemu telefonskemu signalu namreč. Neverjetno je, da slovenski sistem telekomunikacij v 21. stoletju še vedno premore toliko sivih lis, kamor na žalost pade tudi naše območje. To seveda lahko ima takšne in drugačne razlage, od finančnih do psihoanalitičnih, vendar apel gre telekomunikacijskim družbam (na eno od njih sem tudi sam poslal že nekaj pisem, a zaenkrat zaman), zaboga, dajte že enkrat uredit' ta signal! Halooo! Da nam ne bo treba, kot temu na naslovnici, loviti signalov stegnjenim visoko v zrak, iščoč omrežene točke prostora, da o prenosu podatkov niti ne govorimo. Dajte že prosim! Preden kdo pade z balkona, kot je v eni svojih pesmi dejal Zoran Predin, tudi pogost gost Kostanjevice na Krki.

| **GORAN MILOVANOVIČ**

ZGODOVINSKA SLOVENSKA MESTA V BRUSLJU

Na povabilo slovenske poslanke v evropskem parlamentu mag. Tanje Fajon bo od 24. do 28. marca 2014 v Evropskem parlamentu na ogled razstava Mesta kulture, ki so jo pripravile članice Združenja zgodovinskih mest Slovenije.

Otvoritev razstave bo v ponedeljek, 24. 3. 2014. Predstavitveni nagovor bo imel ravno piranski župan **Peter Bossman**.

Združenje zgodovinskih mest Slovenije deluje od leta 2001 in povezuje najstarejša slovenska mesta: Idrijo, Koper, Kostanjevico na Krki, Kranj, Novo mesto, Piran, Ptuj, Radovljico, Slovenske Konjice, Škofjo Loko, Tržič, Žužemberk, mesta, ki imajo stara mestna jedra zaščitena za kulturni spomenik ter družbe in organizacije, ki sodelujejo pri obnovi kulturne dediščine. Mesta so se povezala s skupnim namenom iskanja načinov in možnosti ohranjanja in oživitve mestnih središč, izvajanja prenove ter razvijanja strategije skupnega trženja z namenom povečanja ozaveščenosti, da so zgodovinska mesta umetnostni zaklad in turistična privlačnost ter skupnega spoznanja, da ohranjanje kulturne dediščine omogoča gospodarski in kulturni razvoj. Mesta so mojstrovine, ki so se ohranile tisočletja. Žive zgodbe, ki jih je zapisal čas. Bogata dediščina, ki krasi Slovenijo. Vse to so ustvarili naši predniki. Naša naloga je poskrbeti, da njihovih izpovedi ne zabriše prah. V sodelovanju enako mislečih je tako nastalo Združenje zgodovinskih mest Slovenije, ki si vsestransko prizadeva za ohranjanje kulturnih spomenikov. S skupnimi močmi osveščamo, izobražujemo, izmenju-

jemo izkušnje, pridobivamo sredstva in sodelujemo v prenovah starih mestnih jeder. Vse to z enim ciljem: ohraniti tisto, kar daje naši deželi dušo.

O RAZSTAVI MESTA KULTURE

Na razstavi, na kateri se predstavljajo vsa zgodovinska mesta, bomo predstavili lepoto naših starih mestnih jeder. Opozoriti želimo, da so stara mestna jedra umetnostni zaklad in turistična privlačnost, da so res stara, a zato romantična, kulturna, zanimiva, prijazna, skrivnostna, pravljicična, še vedno neraziskana; so stara, a hkrati še vedno mlada. Mlada, zaradi številnih in pisanih dogodkov, kulturnih prireditvev, koncertov, razstav, malih trgovinic in mestnih kavarn, domačih gostiln in vsakodnevnega življenja, ki v njih in z njimi raste.

Na otvoritvi bo Združenje zgodovinskih mest Slovenije, njegovo delo in poslanstvo predstavil župan Občine Pirana, gospod Peter Bossman. V kulturnem programu bo sodelovala srednjeveška plesna skupina iz Žužemberka. Spremljala jo bo glasbena skupina Svitar v sestavi:

Eleonora Bojana Čibej: glas, kitarska lutnja,

Leonhard Klemen Čibej: cistra, glas,
Šejla Usenik: violina.

Skozi program otvoritve nas bo popeljala gospa Natalija Polnec, direktorica Zavoda za turizem Kranj.

Mesta bodo na otvoritvi povablence

| FOTO: **GORAN MILOVANOVIĆ**

pogostila s slovenskimi sladkimi dobrotami in slovenskim vinom iz okolice Ptuja.

Na otvoritev in razstavo smo povabili slovenske poslance ter vse druge poslance v Evropskem parlamentu, slovenskega veleposlanika v Bruslju ter slovenskega gospodarskega predstavništva v Bruslju ter partnerje in pobratena mesta iz Belgije.

Poleg tega pa smo razstavo izkoristili tudi za turistično promocijo Slovenije in zgodovinskih mest, zato smo skupaj s turistično agencijo Kompasom, d. d., in Javno agencijo Spirit na razstavo povabili turistične partnerje na belgijskem trgu.

Po zaključku razstave v Bruslju bo razstava Mesta kulture v letu 2014 gostovala po mestih, članicah Združenja zgodovinskih mest Slovenije.

| NATAŠA LIKAR, OBČINA PIRAN

Na podlagi 15. člena Odloka o občinskih priznanjih Občine Kostanjevica na Krki (Uradni list RS, št. 59/08 in Uradni list RS, št. 14/2012), 25. člena Statuta Občine Kostanjevica na Krki (Uradni list RS, št. 19/07 in 40/07 – popravek) in 69. Člena Poslovnika Občinskega sveta Občine Kostanjevica na Krki (Uradni list RS, št. 24/07) objavlja Komisija za občinska priznanja, proslave in sodelovanje z občinami pri Občinskem svetu Občine Kostanjevica na Krki

JAVNI RAZPIS ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA PODELITEV OBČINSKIH PRIZNANJ V LETU 2014

S podelitvijo občinskih priznanj želi Občinski svet Občine Kostanjevica na Krki v letu 2014 izročiti priznanja

najuspešnejšim in najzaslužnejšim posameznikom, podjetjem, zavodom, organizacijam in skupnostim ter dru-

štvom, ki so s svojim delom pomembno prispevali k prepoznavnosti ter razvoju in ugledu občine.

Mestni prstan z nazivom Občan leta Občine Kostanjevica na Krki se podeljuje za izjemne prispevke pri promociji in prepoznavnosti občine.

Mestni prstan se podeli s posebno oblikovano listino, ki jo podpiše župan.

Kostanjeviški zlatnik se podeljuje posameznikom, podjetjem, zavodom, organizacijam in skupnostim ter društvom za dosežene uspehe pri delu ali za dejanja, ki zaslužijo splošno priznanje ali imajo poseben pomen za razvoj občine.

Kostanjeviški zlatnik je replika novca, ki so ga kovali v srednjeveški kovnici v Kostanjevici in se podeljuje s posebno oblikovano listino, ki jo podpiše župan.

Kostanjeviški srebrnik se podeljuje posameznikom, podjetjem, zavodom, organizacijam in skupnostim ter društvom, ki so s svojim delom prispevali

k prepoznavnosti, ugledu in razvoju občine.

Kostanjeviški srebrnik je replika novca, ki so ga kovali v srednjeveški kovnici v Kostanjevici in se podeljuje s posebno oblikovano listino, ki jo podpiše župan.

Predloge za podelitev priznanj lahko podajo posamezniki, skupine občanov, politične stranke, župan, družbe, zavodi, društva in druge pravne osebe. Predlagatelj zase ne more vložiti predloga za podelitev priznanja.

Predlog za podelitev mora vsebovati:

- podatke o predlagatelju,
- osebne podatke o kandidatu (datum rojstva, izobrazba, bivališče, zaposlitev)
- navedbo, za katero priznanje se kandidat predlaga,
- opis kandidatovega dela, s katerim predlagatelj utemeljuje njegovo predlaganje (kot priloga),

▪ druge podatke in dokumente, ki so po mnenju predlagatelja pomembni za utemeljitev predložene kandidature (kot priloga).

Utemeljene predloge dostavite najkasneje do 30.04.2014 na naslov: Občina Kostanjevica na Krki, Komisija za občinska priznanja, proslave in sodelovanje z občinami, Ljubljanska cesta 7, 8311 Kostanjevica na Krki – NE ODPIRAJ.

| PREDSEDNIK KOMISIJE:
FRANC ŠTOKAR L.R.

Številka: 032-6/2011
Datum: 1. marec 2014

Priloge razpisa najdete na spletni strani Občine Kostanjevica na Krki:

www.kostanjevica.si

Občina Kostanjevica na Krki na podlagi Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Ur. l. RS, št. 86/10, 75/12, 47/13-ZDU-1G), skladno z določbami Uredbe o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Ur. l. RS, št. 34/11, 42/12, 24/13), ob smiselni uporabi Stanovanjskega zakona (Ur. l. RS, št. 69/03, 18/04-ZVKSES, 47/06-ZEN, 57/08, 87/11 in 40/12-ZUJF), Zakona o splošnem upravnem postopku (Ur. l. RS, št. 24/06-UPB2, 126/07, 65/08, 8/2010 in 82/13), 6. člena Statuta Občine Kostanjevica na Krki (Ur. l. RS, št. 19/07 in 40/07-popravek) objavlja

JAVNO ZBIRANJE PONUDB ZA ODDAJO TRŽNEGA STANOVANJA V NAJEM

1. NAZIV IN SEDEŽ ORGANIZATORJA JAVNEGA ZBIRANJA PONUDB

Občina Kostanjevica na Krki, Ljubljanska cesta 2, 8311 Kostanjevica na Krki
Telefon: 07/49 87 275, fax: 07/49 86 275, e-naslov: obcina@kostanjevica.si

2. PREDMET JAVNEGA ZBIRANJA PONUDB

Predmet oddaje je tržno stanovanje št. 5 v II. nadstropju večstanovanjske stavbe na naslovu Ljubljanska cesta 11, Kostanjevica na Krki, v stavbi št. 796, stoječi na parc. št. *489 k. o. Kostanjevica. Stanovanje obsega 2 sobi, kuhinjo, kopalnico, predstobo, balkon in souporabo kleti, v izmeri 50,44 m², in je v lasti Občine Kostanjevica na Krki (v nadaljevanju: najemodajalec).

Stanovanje se odda za določen čas petih (5) let, z možnostjo podaljšanja.

Izključna mesečna najemnina znaša 188,76 EUR. Najmanjši dvig ponujene najemnine je 10,00 EUR.

3. POGOJI ZA UDELEŽBO V POSTOPKU

Na javnem razpisu lahko sodelujejo ponudniki, ki resnost svoje ponudbe izkažejo z vplačilom varščine v višini treh mesečnih najemnin.

Varščino vplačajo najkasneje do zaključka zbiranja ponudb na račun najemodajalca št. 01397-0100019737 pri UJP Krško z opisom namena vplačila: „Varščina za javno zbiranje ponudb (št. 3523-3/2013)“. Po končanem postopku javnega zbiranja ponudb bo varščina vrnjena tistim, ki na javnem zbiranju ponudb ne bodo uspeli, v petnajstih (15) dneh po izbiri najugodnejšega ponudnika.

Izbranemu ponudniku se plačana var-

ščina zadrži do prenehanja najemnega razmerja, za primer neporavnanih stroškov vzdrževalnih del pri odpravi posledic poškodovanja tržnega stanovanja iz razlogov s strani najemnika ali s strani najemnika neporavnane najemnine in obratovalnih stroškov.

Ponudniki morajo izpolnjevati naslednje razpisne pogoje:

- kandidirajo lahko samo fizične osebe,
- so državljani Republike Slovenije ali države članice Evropske unije s stalnim prebivališčem v Občini Kostanjevica na Krki,
- sami oz. njihovi ožji družinski člani, ki z njim rešujejo stanovanjsko vprašanje, niso najemniki oz. lastniki primerne stanovanja ali stanovanjske stavbe,
- so plačilno sposobni poravnati tržno najemnino in preostale obveznosti za uporabo stanovanja,

- prosilec ali osebe, ki bodo skupaj s prosilcem uporabljale stanovanje, imajo poravnane vse obveznosti do Občine Kostanjevica na Krki.

Ponudniki so dolžni oddati vlogo za dodelitev tržnega stanovanja v najem na obrazcu vloge, ki je del razpisne dokumentacije in h kateri so dolžni priložiti:

- originalno potrdilo o vplačani varščini,
- potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije ali države članice Evropske unije za prosilca,
- potrdilo o stalnem prebivališču v občini Kostanjevica na Krki za ponudnika,
- dokazila o rednih mesečnih neto prejemkih za zadnje tri mesece (januar 2014, februar 2014 in marec 2014) zase in za preostale prihodnje uporabnike s prihodki.

Vlogo ponudniki dobijo v tajništvu Občine Kostanjevica na Krki, v času uradnih ur ali na spletni strani Občine Kostanjevica na Krki in pošljejo v zaprti ovojnici na naslov: Občina Kostanjevica na Krki, Ljubljanska cesta 7, 8311 Kostanjevica na Krki ali dostavijo osebno v tajništvo Občine Kostanjevica na Krki do vključno 14. 4. 2014, s pripisom na sprednji strani ovojnice: „Ponudba za oddajo tržnega stanovanja v najem, NE ODPIRAJ!“ Na hrbtni strani se mora označiti

polni naslov pošiljatelja ponudbe.

Ponudniki so vezani na dano ponudbo do 14. 5. 2014.

4. POSTOPEK IZBIRE

Javno odpiranje ponudb bo v prostorih Občine Kostanjevica na Krki, Ljubljanska cesta 7, 8311 Kostanjevica na Krki, dne 15. 4. 2014 ob 10. uri. K odpiranju lahko pristopijo ponudniki oz. njihovi pooblaščenca, ki se pred odpiranjem izkažejo s pooblastilom in osebnim dokumentom.

Merilo za izbiro najugodnejšega ponudnika, ki se mu bo dodelilo stanovanje v najem, bo najvišja ponujena mesečna najemnina. Ponujena najemnina ne sme biti nižja od izklicne.

V primeru, da pristojna komisija presodi, da zgolj na osnovi opredeljenega merila izmed zavezujočih ponudb ne more izbrati najugodnejšega ponudnika ali da je mogoče doseči ugodnejše pogoje najema, lahko opravi med ugodnejšimi ponudniki javno dražbo, pri čemer za izklicno ceno določi ceno, ki so jo v svojih ponudbah navedli najugodnejši ponudniki.

Nepravočasne in nepopolne vloge bodo izločene.

Odločitev o oddaji predmetnega tržnega stanovanja v najem bo sprejela direktorica Občinske uprave, ki bo

izdala odločbo o izbiri najugodnejšega ponudnika oziroma o dodelitvi predmetnega tržnega stanovanja v najem in o tem obvestila preostale ponudnike.

Zoper odločitev direktorice Občinske uprave bo v roku osmih (8) dni od vročitve odločbe dopustna pritožba na župana Občine Kostanjevica na Krki, čigar odločitev bo dokončna.

Organ, pristojen za izvrševanje proračuna občine, ali komisija s soglasjem predstojnika lahko postopek ustavi kadarkoli do sklenitve najemne pogodbe, pri čemer se ponudnikom ne povrne stroški razen varščine.

Na podlagi dokončne odločbe o dodelitvi predmetnega tržnega stanovanja v najem bo sklenil župan Občine Kostanjevica na Krki z izbranim ponudnikom najemno pogodbo.

5. DRUGO

Dodatne informacije z zvezi z razpisom zainteresirani dobijo v času uradnih ur v stavbi Občine Kostanjevica na Krki, Ljubljanska cesta 7, pri Aniti Krajnc, ali po telefonu na št. 08/20 50 619. Ogleđ stanovanja, ki je predmet oddaje, je mogoč 8. 4. 2014 ob 9. uri.

| OBČINA KOSTANJEVICA NA KRKI,
MOJMIR PUSTOSLEMŠEK, ŽUPAN, L.R.

Datum: 5. 3. 2014
Številka: 3523-3/2013-3

Vrtec pri Osnovni šoli Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki, Gorjanska cesta 2, 8311 Kostanjevica na Krki

v skladu

Zakonom o vrtcih (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 25/08, 98/09 - ZIUZGK, 36/10, 62/10 - ZUPJS, 94/10 - ZIU in 40/12 - ZUJF)

objavlja

RAZPIS

za vpis otrok v vrtec za šolsko leto 2014/2015 (od 1. 9. 2014 do 31. 8. 2015)

Vrtec bo predvidoma izvajal dnevne programe v trajanju od 6 do 9 ur. Dnevni programi so namenjeni otrokom od prvega leta starosti do vstopa v šolo. Poslovni čas vrtca je od 5.30 do 16.00 ure.

Otroci bodo vključeni v skupine prvega (od 1. do 3. let) in drugega starostnega obdobja (od 3. leta do vstopa v šolo) ter kombinirane skupine teh dveh obdobj. Posamezni program se bo izvajal, če bo prijavljenih zadostno število otrok.

Vpis bo potekal od **10. 3. 2014** do vključno **11. 4. 2014**.

Otroka morate vpisati tudi, če boste varstvo potrebovali šele sredi šolskega leta. Če bo v vrtec vpisanih več otrok, kakor je prostih mest, bo o sprejemu odločala Komisija za sprejem otrok. Sestavo komisije ter kriterije za sprejem otrok v vrtec določi občina ustanoviteljica na predlog sveta vrtca.

Starši oziroma zakoniti zastopniki boste pisno obveščeni o rezultatih vpisa po zasedanju občinskega sveta, ko bo potrjena sistemizacija vrtca za šolsko leto 2014/15, predvidoma do konca junija 2014.

Vlogo za vpis otroka lahko starši oz. zakoniti zastopniki dvignete v svetovalni službi v šoli, v vrtcu ali na spletnih straneh Osnovne šole Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki (<http://www.osgorjup.si/v2/> pod Vrtec – obrazci za vrtec) in spletni strani Občine Kostanjevica na Krki.

| RAVNATELJICA: MELITA SKUŠEK, PROF.

SEDEM LET OBČINE, SEDEM LET ŽALOSTI

Mojega problema sploh ne bi bilo, če bi leta 2004, ko so prišli predstavniki iz takratne krajevne skupnosti, asfaltirali pot. Na žalost se to ni zgodilo, saj so asfaltiranju nasprotovali sosedje. Niso dovolili odsekati niti centimetra vejic, ki so segale daleč na pot. Po pomoč sem se obrnil na takratno Občino Krško, da so opravili meritve. Obravnava je bila leta 2005 in ker smo se z meritvami strinjali, smo jih podpisali leta 2006. Tudi hčerka sosede je podpisala, pa kasneje z odvetnikom ugovarjala. Zaradi predloga za sodno določitev meje se je postopek na Okrajnem sodišču v Krškem ustavil, ker predlagateljica (soseda) ni plačala predujma. Po zamjenjavi odvetnika je soseda ponovno začela postopek proti Občini Krško in kasneje proti Občini Kostanjevica.

Razprava še vedno poteka. Ne morem pa razumeti občinske uprave. Zakaj je razpisala predlog za sodno ureditev mej za nas, ki smo s pravnomočnimi dokazi dokazali, da imamo od l. 2006 vse urejeno. Veliko ustnih obljub smo od uprave dobili, pa se do danes ni zgodilo nič. Vodjo oddelka za okolje in prostor in go. direktorico sem vprašal, kako bi prišel zdravnik, če bi tašča, ki je pri 82. letih, potrebovala zdravniško pomoč? V odgovor sem dobil, da Občina dobro skrbi za starejše občane. A ne razumem, kako lahko to trdijo, če pa ne morejo urediti 60 metrov poti, da bi bilo varno priti do stanovanjske hiše. Če pride do požara, ne more niti gasilski avto do stanovanjske hiše. Z našega naslova prejema Občina davke od 5 ljudi, imamo tudi šoloobveznega

otroka, pa ne storijo nič. Na urgenca, ki sem jih poslal, ne odgovarjajo. Jaz pa ne dovolim vožnje po našem zemljišču, ker ima Občina svoje zemljišče, ki je za to namenjeno. Ne naredijo nič, pa jim to nalaga zakon. A morda ta velja le za nas, navadne občane, zanje pa ne? Lepo bi bilo, če bi se vodilni naše občine postavili v moj položaj in skušali razumeti moje stališče, in tudi vseh tistih občanov, ki imajo enake težave. Uprava pa ima gluha ušesa. Sedem let Občine pomeni 2555 dni praznih obljub ali 2555 dni žalosti. Prosim občinsko upravo, naj mi pove, do kdaj se bom vozil po svojem zemljišču, ne pa po za to namenjenem?

| MARTIN PIRC

ODGOVOR DIREKTORICE OBČINSKE UPRAVE

S težavo ureditve javne poti na Velikih Vodenicah 1, mimo g. Martirca oziroma, če smo natančni, mimo njegove tašče, Ivane Gorenc, se soočamo vse od našega konstituiranja naprej, saj smo zadevo „podedovali“ od nekdanje skupne Občine Krško in v tem kontekstu držijo vse navedbe prvega odstavka njegovega članka. Od tu naprej pa so dejstva malce drugačna, oziroma resnica g. Pirca prirejena. Sodnemu postopku za sodno določitev meje, ki se s prekinitvami in ustavitvami postopkov vleče že od leta 2005, še vedno ni videti konca. Pri tem je meja med občino in Pirčevimi na eni strani pravnomočno urejena po katastru, meja na drugi strani, med občino in Mihaelo Oštir, pa je predmet sodnega postopka. V vseh teh letih je bilo tako nešteto najavljenih in nenajavljenih obiskov g. Pirca na občini, sodišču in pri našem pooblaščenca, telefonskih pogovorov, odgovorov na njegove dopise oziroma dopise njegovemu odvetniku, obiskov na terenu in urgenc sodišču. In le-to je tisto, pa če nam je to všeč ali ne, ki bo imelo zadnjo besedo v tej zadevi. Zato so samovoljno zapiranje ceste, ker pač del te poteka po njegovem zemljišču,

zlivanje gneva na občinsko upravo in grožnje s smrtjo skrajno nekorektna ravnanja. Kar je bilo namreč v naši moči in pristojnosti, je bilo tudi storjeno. Tako je bila razširjena cesta od g. Pirca proti Kroglinku v dolžini cca. 70 m, prav tako je bila na istem odseku prestavljena in razširjena cesta, ponujena pa mu je bila tudi možnost, da se spodnji del ceste, ki ga on sedaj fizično zapira, v obstoječi trasi asfaltira, vendar je ponujeno zavrnil. Tako lahko občina, če je fizično to mogoče, skrbi le za redno vzdrževanje te ceste, sicer pa mora počakati na sodni epilog, ko bo meja urejena tudi na drugi strani in se bo natančno vedelo, kje ima pravico gradnje. Ob vašem vprašanju, kaj se bo zgodilo, če izbruhne požar, ker niti gasilski avto ne more do vaše hiše, smo v poletnih mesecih 2012, ko so gasilci zaradi posledic suše, saj iz Javorovnice ni bilo pretoka vode, s cisternami vozili pitno vodo na Vodenice, le-tem naročili, naj se poskusno zapeljejo k vam in zadevo preverijo. Kot sta nam povedala predsednik PGD Kostanjevica na Krki, Miro Drobnič, in poveljnik, Matjaž Kuhar, sta brez težav

prišla z gasilsko avtosterno natanko pred vašo stanovanjsko hišo, zato so očitki na ta račun brezpredmetni. Ravno tako je urejen prevoz vašega vnuka, ki ga kombi vsako jutro pride iskat na Velike Vodenice 1 do hiše, medtem ko ga iz šole pripeljeta starša, za kar jima občina mesečno povrne stroške prevoza. Če pa vozniku kombija ne dovolite, da pride vašega vnuka iskat pred hišo in to po cesti, ki sicer že desetletja poteka po tej trasi, potem podatek govori sam zase in teh očitkov ne morete prenašati na nas. Dejstvo je, kot smo zapisali v eni naših zadnjih urgenc sodišču, da se je sodni postopek v tej zadevi začel še v nekdanji skupni Občini Krško in da bodo letos že tretje županske volitve v samostojni Občini Kostanjevica na Krki, kar pomeni, da bo minil že drugi mandat, se pravi skupaj osem let županovanja sedanjega župana, pa zadevi na sodišču kljub temu še ni videti konca. Zato po svoje razumemo tudi jezo g. Pirca, a žal s prstom kaže na napačnega krivca.

| JUDITA LAJKOVIČ, UNIV. DIPL. PRAV.,
DIREKTORICA OBČINSKE UPRAVE

160. OBLETNICA KOSTANJEVIŠKE ŠELMARIJE: 1854–2014

SPREJEM NA ODPRTJU RAZSTAVE V LAMUTOVEM LIKOVNEM SALONU | FOTO: **GORAN ROVAN**

Etnološko društvo Prforcenhaus Kostanjevica na Krki letos praznuje častljivo 160. obletnico šelmarije. Naš grb krasi letnica 1854, ki simbolizira začetek tega karnevala, nanašajoč se na ustne vire. V ta namen smo pripravili štirinajstletni koledar Od pusta do pusta in v sliki predstavili dogajanja našega pustovanja.

V Lamutovem likovnem salonu Kostanjevica je na ogled razstava Pust skozi čas, ki jo je idejno zasnoval Toni Bizjak. Na razstavi so predstavljene fotografije iz let 1956 in 1957 s celotno zgodbo štirih dni pustovanja. Hkrati so razstavljeni stari inštrumenti, denar kostanj, pustne obleke in različni elementi iz arhiva. Prvič je na ogled tudi prapor meščanske garde in strelske družine iz leta 1932. Meščanska garda je bila prostovoljna združba meščanov, ki so v stoletjih po ustanovitvi mesta skrbeli za red in mir v Kostanjevici. Vojaško organizirani in uniformirani člani so smeli nositi tudi orožje. Ker je bila po letu 1848 ustanovljena žandarmerija, je gardistom ostala le še reprezentančna vloga. V novonastali Kraljevini SHS so bile z novim zakonom prepovedane vse civilne oborožene organizacije. Člani garde pa se s tem niso hoteli sprijazniti, zato so se združili s strelsko družino in s tem prevzeli status društva. Tako so

delovali vse do začetka druge svetovne vojne kot poslednja garda na Dolenjskem. Razstavljena zastava meščanske garde in strelske družine je bila slovesno blagoslovljena 26. junija 1932.

Ob odprtju razstave smo predstavili knjigo Kostanjeviška šelmarija. V knjigi v osmih poglavjih je preplet znanih dejstev, domnev, pričevanj in spominov posameznikov. Prof. dr. Janez Bogataj je ob knjigi izrazil veliko veselje, saj prinaša pričevanja neposrednih nosilcev kulturnega pojava v pustnem času. V uvodnem nagovoru prof. dr. Bogataj piše tudi: „Bistvo kostanjeviške šelmarije je v njeni karnevalski zasnovi. To pomeni, da se vsako leto sooča in vrednoti sočasna dogajanja v Kostanjevici čez celo leto in ni le ‚parada‘ neke bolj ali manj odmaknjene preteklosti. Pust je že od ‚davnih‘ časov priložnost in pravica za družbeno kritiko, za nekaznovano opozarjanje na odstopanja in družbene norme, ki presegajo zdravi razum in so pogosto v nasprotju s človekovimi potrebami, vrednotami, željami po razvoju in napredku. Prav zato lahko z zadovoljstvom pozdravljam številne inovacije, ki so jih vnašali nosilci šelmarije v stoletno obredje. Tako so uvedli plačilno sredstvo kostanj in ježice, pustno ambasado, degustacijo vin ... Torej

niso ostali na ravni ponavljanja nekih, pogosto dokaj problematičnih zgodovinskih spominov. Šelmarija ostaja sooblikovalec utripa Kostanjevice, take kot jo prinašajo sodobne vsakdanjosti, a jedro tega prizadevanja je globoko zasidrano v kulturni dediščini.“

Na pustni akademiji, 15. februarja 2014, je društvo prvič podelilo najvišje priznanje – zlato šelmo za življenjsko delo. To je zlata priponka, ki je narejena po modelu najstarejše nam znane oblike šelme. Prejel jo je Tine Hodnik, ki je že 28 let oče Šelme in je spoštovan član društva. Akademijo so obiskali gostje (dr. Bogataj, predstavnici Slovenskega etnografskega muzeja) in vsi, ki že leta in leta podpirajo ta edinstveni običaj v Kostanjevici. Program je povezoval Matej Drobnič, glasbeno in v besedi so ga popestrili člani društva ter Peter Urek (klavir), Sebastjan Podlesnik (kontrabas), Mitja Kuselj (bobni), Janko Volčanšek (basist, Slovenski oktet), Tadeja Molan (solistka, Big band Krško) in moški pevski zbor pod vodstvom Janeza Kuharja. Po končani slovesnosti so nas pogostile članice Društva podeželskih žena s pustnimi dobrotami in okusili smo protokolarno vino (letos prvič), ki smo ga pridobili z biro naših članov, mestni kletar pa ga je donegoval.

V soboto, 22. februarja 2014, pa smo protokolarno vino dali na ocenitev skupaj z drugimi vzorci vseh tistih, ki so prišli na dvaindvajseto pustno degustacijo. Okušali in degustirali smo 16 vzorcev. Letošnje zmagovalno vino je last Tonija Hodnika, ki je tudi mestni kletar. Z obiskom nas je počastila vinska strokovnjakinja Merlinova, ki je povedala, da so vsa vina kakovostna, da imamo strokovno pripravo vzorcev in izvajanje štetja glasov. Tudi sama je z najvišjo oceno ocenila vzorec številka 10. Vsi udeleženci so prejeli priznanje. Kot darilo našemu slavljenču Tinetu Hodniku za zlato šelmo pa sta aktualni predsednik Toni Bizjak in prva dama poklonila kruhovo sončnico. V prazničnih dneh, ko so fantje že izobesili zastave in so zagoreli svetlobniki, je na novo postavljen znameniti pajac Prforcenhausa na stari lekarni.

V petek, zadnjega dne v mesecu, smo

VITRINA NA RAZSTAVI | FOTO: MATEJ JORDAN

se odpravili na odprtje ambasade v Šentjerneju. Prezidij, veseli godbeniki, purgergarda in preostale maske smo se v živahnem ritmu sprehodili do ambasade pri Janiju Kovačiču. Po prijetnem nagovoru voditelja programa, zapetih litanijah in izmenjavi daril med šentjernejsko pustno oblastjo in Prforcenhausom nas je razvedrila naša godba s kapelnikom Hinijem. Ob prigrizku je sledila še kakšna bolj ali manj oglata beseda. Največji podvig naših šelmarjev pa je ustanovljena nova pooblaščen delavnica Prforcenhaus pri Marjanu Črtaliču (pri Trdinu), saj so pri njem izdelani vsi elementi iz prokroma. Še svojo zastavo smo izobesili v upanju, da nam je ne bodo Šentjernežani ukradli.

Z vsakim novim dnem je bil nemir pustnega dogajanja še izrazitejši in močnejši. Na pustno soboto smo se odpravili v goste na 23. karneval v Markovce. Vedno smo dobrodošli in lepo sprejeti. Letos pa so v nagovorni predstavitvi poudarili, da smo društvo z najstarejšo tradicijo, saj še danes, po 160 letih, ohranjamo tradicionalno pustovanje in ga dopolnjujemo z utripom današnjega časa.

Na pustno nedeljo, 2. marca 2014, v zgodnjih jutranjih urah sta salva iz topa in godba z budnico v Kostanjevici oznanila začetek pustovanja. Zima in tema se umikata svetlobi in veselju. Kostanjeviške gospodinje so pripravile malico in sladke dobrote za godbenike in spremstvo.

Posebno nalogo je imel letos Andrej Jenškovec – Ramut, ki je skuhal pred-

volilni golaž za godbenike.

V poznih, še dopoldanskih urah, je prezidij obiskal mestno pokopališče in se poklonil s šopkom cvetja vsem pokojnim predsednikom.

Kostanjevičani še nismo uspeli pojediti kosila, ko so že Šentjernežani množično zasedli ozemlje ambasade pri drugem bloku na Ljubljanski cesti. Ob 14. uri je aktualni predsednik prižgal pustni ogenj, purger Damjan je zamenjal zastavo na občinski stavbi, kanonik Kičo, z novim avtomobilom, je opravil oklic kurenta, začela se je povorka. V sprevodu z očetom Šelme na čelu so sledili zastavonoša, prižigalci luči, kanonik in patri, na kočiji predsednik Prforcenhausu in prva

dama, mestni sodnik in pisar, guverner banke, mestna gospoda, ambasadorja, purgergarda, dragonci in druge maske: žabe, kurenti, pande, pevec Elvis Presley in plesalci ...

Težko pričakovani ponedeljek. Zbrali smo se pred občinsko stavbo in prižgali bakle. Prezidij v spremstvu godbenikov skandira pesem Šelma, šelma, šelma-ma. Obhod po otoku, nato pa zaključek sprevoda pred osnovno šolo, kjer je bilo že vse pripravljeno za občni zbor. Letošnji občni zbor je blestel z odlično igralsko in pevsko zasedbo (Mustačarji in ptice pevke), bogati program je razživel publiko in že med predstavo so imeli purgerji obilo dela z varovanjem izhodov iz šolske jedilnice. Aktualni predsednik je v uvodnem govoru povedal:

Predragi podložniki presvetle Šelme, častilci Prforcenhausu in čisto navadni bedaki,

zbrani v tako lepem številu.

Pozdravljam tudi vse svoje tukaj prisotne predhodnike,

podpredsednike Prforcenhausu, ki so zaslužni,

da so že pred menoj dvignili spoštovanje našega društva.

Strah pred izvolitvijo predsednika marsikaterega Kostanjevičana odvrne od občnega zbora.

Vendar vam zagotavljam, da se izkazane časti ne bojte.

Vsakoletni občni zbor obravnava aktualne dogodke časa in okolja in je ogledalo našega dela ali nedela.

Naši očetje in matere so s prostovoljnim delom zgradili naš zadružni dom, mi pa do njega nismo imeli spoštljivega

POHOD Z BAKLJAMI | FOTO: JANA MILOVANOVIĆ

odnosa in zato ga nimamo več. Na občnih zborih so se podeljevala priznanja za vse vrste podvigov, pa tudi copate za vse tiste copatarje, ki niso vedeli, da so copatarji. Običajno so bile ženskam neodločnih mož podeljene hlače, da se ve, kdo je gospodar v hiši. Na občnih zborih so bile večne teme: sekanje Gorjancev, turistična ponudba in zaposlovanje. Teme so bile vedno znova. Opažamo pa, da nam je tudi na tem področju spodletelo. To pa ne velja za Prforcenhaus, ki že 160 let krmari to kostanjeviško barko šelmarije in s tem ohranja edinstveno avtohtono kulturno dediščino in jo s knjigo ter z razstavo Pust skozi čas predaja vsem mlajšim generacijam. Na tem mestu bi se rad zahvalil vsem, ki ste kakorkoli prispevali, da se pustovanje v Kostanjevici odvija na taki ravni. Saj brez zgodovine tudi sedanosti in prihodnosti ni. Ker se moj mandat neusmiljeno izteka, se mi že rahlo trese roka in solzi oko. Slavnostno ukazujem, naj se nocojšnji zbor nadaljuje, ker si v naslednjem trenutku lahko premislim. Svojemu nasledniku pa želim uspešno nadaljevanje našega dela. Naj živi in se razvija: Prforcenhaus in šelmarija!

Pevci, igralci in plesalci so se približali občinstvu, saj so prvič nastopali na novem, prilagojenem odru, ki je podaljšek glasbene učilnice. Oder, ki je namenjen v uporabo osnovni šoli, sta v kostanjeviškem SOP-u izdelala Tine Hodnik in Toni Bizjak. Po dvajsetih letih pa sta na oder ponovno stopila Helena Blagne in Nace Junkar (Drago Pisek in Milan Polovič). Plesalke s tradicionalnim kankanom so še dodatno dvignile napetost v dvorani. Nadvse lepo, s čudovitim govorom nas je pozdravil večni predsednik krajevne skupnosti, Milči. In napočil je trenutek, ko marsikomu zastane dih. Purgerji so s silo, a zelo demokratično, privlekli kandidata za predsednika. Prisegel je novi predsednik za eno leto. To je Klemen Sevšek, rojen 5. novembra 1979. Marsičesa se bo moral še naučiti, da bo dobro vodil naš zbor. In kot pravi naš Hini: „Dober bo letos.“ Pustno rajanje smo nadaljevali pri Žolnirju, kjer so bile najlepše maske tudi nagrajene: cvetlice, pirati s Karibov, Mehičani. Na pustni torek so se prezidij in preo-

SKUPNA SLIKA NA ZAKLJUČKU PUSTOVANJA | FOTO: MATEJ JORDAN

stali šelmarji zbrali pri Sintičevih na Gorjanski cesti in od tu so nadaljevali pot do Laknarjevih, Tušarjevih ..., nato pa po ulicah Kostanjevice. Obisk medveda v vrtcu in šoli je bil lepo doživetje. Simbolično smo odgnali zimo in že se veselimo svetle pomladi. Popoldan je živin'ca (letos so bila dekleta) povlekla plug po mestnih ulicah, prinašalec malice je bil od sile dejaven. Zorano brazdo je sejalec posipal s pepelom in žagovino. Zvečer je sledil promenadni koncert naše godbe v čast novemu predsedniku.

In že je tu pepelnica sreda. Zjutraj je bil, kot že tradicionalno, zbor šelmarjev pri Pucovih. Kurenta so izdelali V. Danko in trage, sodnik Željko je napisal testament. Nekdanji predsedniki so ga odnesli do občinske stavbe, kjer smo se vsi imeli možnost posloviti od dragega kurenta. Kanonik Kičo je pred vsako gostilno zapel še zadnje litanije, vdova je počasi sledila sprevedu po otoku in zaključno dejanje je bilo na kostanjeviškem mostu. Mestni sodnik je prebral testament, zadonela je salva iz mestnih topov, purgerji so gorečega kurenta spustili v Krko. Veselo sedmi-no smo zaključili v gostilni Žolnir.

Vsako leto se na ta dan podeli prehodni pokal akademskega kiparja Mitja Stanka za prizadevno delo pustnega leta. Nominiranci so bili trije: Blaž Bršec za izdelavo vozila za kanonika, Toni Bizjak za izvajanje projekta 160. obletnice in Mihaela Kovačič za ureditev knjige Kostanjeviška šelmarija. Komisija je soglasno odločila, da pokal prejmeta Toni in Mihaela. Ob zvokih

naše godbe smo počastili ta uspešni zaključek pustnega praznovanja.

Za uresničevanje takega dogajanja, kot je letošnje praznovanje 160. obletnice, in štiridnevnega pustovanja ter s tem ohranjanja naše kulturne dediščine, je potrebno sodelovanje in prispevek vsakega posameznika Etnološkega društva. Na to dediščino smo ponosni in od decembra preteklega leta smo vpisani v Register žive kulturne dediščine. Želja biti zraven in biti del te vesele družine Prforcenhaus nas bogati in hkrati daje prispevek k prepoznavnosti našega idiličnega mesteca Kostanjevica na Krki.

| MIHAELA KOVAČIČ

KRONANJE NOVEGA PREDSEDNIKA | FOTO: MATEJ JORDAN

VTIS S PUSTNE AKADEMIJE

Ko boste brali te vrstice, bo letošnji pust že za nami, trakovi in zastave s Šelmo, ki so krasile naše mesto v tem času, varno pospravljene do naslednjega leta in bo vse, kar se je zgodilo, spet podvrženo razlagi spominov, ki so ostali. A zdaj je spomin še svež. Pustna akademija, 15. februar 2014. Akademija. Izraz, ki je mogoče za nekoga, ki spremlja življenje zgolj skozi „okno v svet“ v svoji dnevni sobi, malce pretenciozen ali pa za preostale izraz, obremenjen z dolgočasjem, ki je, po navadi, kot etiketa večinoma prilepljen na tovrstne prireditve. A ta večer ni bil ne eno ne drugo, ne pretenciozen ne dolgočasen. Večer, namenjen Kostanjevičanom, ki so Pust in Prforcenhaus vzeli tudi za malo svoja, in s spoštovanjem do 160 let stare tradicije. Bil je večer, ki je mehko pobožal naša srca in ušesa, večer, ko je nagrada pristala v pravi dlani in so se skozi mojstrsko izbran in izveden program vračali spomini.

Vse to bi lahko zapisali tudi za knjigo Kostanjeviška Šelmarija, ki so nam jo prvič uradno predstavili ta večer, in razstavo, ki so jo pripravili ob praznovanju 160 letnice. Ampak o knjigi bo zagotovo več povedanega kje drugje, bolj na kostanjeviški način, ob kozarčku.

Naš svet je že dolgo globalna vas. In svet, kjer se je preprosto izgubiti, sebe, svojo identiteto, ker vsi nosimo enake kavbojke in kupujemo enako zobno pasto. Zato je še toliko bolj pomembno, da negujemo, spoštujemo in ohranjamo tisto, kar nas dela drugačne, posebne. Prforcenhaus in Šelmarija sta to za Kostanjevico in Kostanjevičane. Sta naša dediščina in zato tudi naša odgovornost. In prav na to nas je skozi smeh in igrivost, sproščenost in iskrenost opomnil ta večer.

Pa še nekaj. Ne zamerite mi, če ne bom imenovala vseh nastopajočih, vseh, ki so soustvarjali ta večer, vsi so bili odlični. Ampak eden je, ki ga moram izpostaviti. In verjamem, da se boste vsi, ki ste bili v Lamutovem likovnem salonu, strinjali z mano. Matej, ti si car.

| LIDIA ČERNOŠA

| FOTO: GORAN ROVAN

| FOTO: GORAN ROVAN

PREHODNI POKAL ŠELMARIJE
| FOTO: MATEJ JORDAN

ANKETA

POMEN DRUŠTEV V OBČINI

V letošnjem letu v Kostanjevici na Krki praznujeta kar dve društvi. Etnološko društvo Prforcenhaus je v februarju obeležilo 160-letnico delovanja, Pihalni orkester Kostanjevica na Krki pa bo v začetku junija dopolnil 20 let. Prebivalce občine Kostanjevica na Krki smo vprašali, kakšen pomen imajo društva za kraj in njegove prebivalce ter ali je za naš kraj, ki ima potencial v razvoju turizma, turistično društvo potrebno ali ne.

Djuro Vojakovič,
Kostanjevica na Krki

Mislím, da je smotrno imeti društva v Kostanjevici. Kljub temu da naš kraj ni velik,

se mi zdi pravilno, da obstaja veliko društev, saj lahko tako vsak prebivalec najde nekaj, kar ga zanima in kamor se lahko vključi. Turistično društvo Kostanjevica je v obdobju mirovanja, ampak to ni prav. Menim, da bi morali poiskati ljudi, ki bi želeli turistično društvo peljati naprej. Za Kostanjevico je namreč zelo pomembno, da ima turistično društvo, ki pa bi po mojem mnenju moralo pokazati več, kot je pokazalo do sedaj.

Ines Sintič,
Kostanjevica na Krki

Moje mnenje je, da so društva pomembna za kraj, saj povezujejo ljudi tako, da poskrbijo za druženje. Prav

tako lahko z delovanjem pripomorejo k prepoznavnosti kraja in njegove okolice. Vendar pa opažam, da so naša društva premalo povezana, kajti le s sodelovanjem lahko dobro in učinkovito delujejo. Danes se mi zdi, da lahko kraj „deluje“ tudi brez turističnega društva, kajti naše turistično društvo trenutno ni v najboljši formi. Seveda pa bi bilo življenje prijetnejše in bolj polno, če bi imeli dobro delujoče društvo, sploh v kraju, za kateri pravimo, da je njegova glavna panoga turizem. Njegovo vlogo bi težko prevzelo katero drugo društvo, ker vsako društvo skrbi za svojo dejavnost. Turistično društvo deluje kot povezovalni člen, tako da ga Kostanjevica na Krki vsekakor nujno potrebuje.

Jakob Piletič,
Kostanjevica na Krki

To, da ima Kostanjevica veliko društev je zelo pomembno, saj omogočajo mladim, da se začnejo vključevati v družbo. Pomembna so tudi, ker lahko razvijamo svoje talente. Gotovo društva pripomorejo k pestrejšemu družabnemu življenju v občini. Menim, da je turistično društvo pomembno, še pomembnejše pa je dejavno turistično društvo. Za Kostanjevico je turizem ena glavnih dejavnosti, kjer se lahko trži. Menim, da dejavnosti, ki jih je opravljalo turistično društvo, ne more prevzeti občina, saj njen prvotni namen ni izvajanje tradicionalnih in turističnih prireditev v kraju. Na področju turizma bi bilo treba poenotiti številna društva, ki si vsa prizadevajo za isto stvar. Društva bi se morala združiti in poskušati skupaj narediti nekaj dobrega za občino. Pri nas namreč vlada nesložno delovanje, ki ga spremlja želja po dosegih istega cilja. Mislím, da si vsi nekako prizadevamo za turistično prepoznavnost Kostanjevice v državi, svetu, žal pa pri tem nismo najbolj uspešni.

ne z denarjem in birokracijo. Društva so pomembna tudi zato, ker so njihove prireditve pomembna promocija kraja. Žal pa je tako, da mora društvo vsako prireditev izpeljati samo, občina pa da minimalna povratna sredstva. Menim, da Kostanjevica vsekakor potrebuje turistično društvo. Po drugi strani pa imamo v samostanu Turistični informacijski center, za kateri mislim, da ima zaposlenih nekaj ljudi. Mogoče bi se lahko v sklopu tega organiziralo turistično društvo, ali pa bi morali najti nekoga, ki bi želel to društvo prevzeti. Menim, da bi bilo tudi dobro, da bi se kostanjeviška društva med seboj povezala, mogoče celo pod vodstvom turističnega društva. Tako bi se lahko skupaj ukvarjali z razpisi in preostalih birokratskimi zadevami, saj so te zelo zahtevne. Marsikdaj bi se lahko na kakšen razpis temeljiteje prijavi, če bi bili bolj povezani.

Margita Sintič,
Kostanjevica na Krki

Kostanjevica na Krki ima veliko društev, kar je prvi znak, da ta kraj potrebuje dogajanje. Najbolj ponosna sem na naše

društvo, na Prforcenhaus. Člani smo resni in zagnani, na leto izpeljemo tudi kar nekaj prireditev v Kostanjevici. Društva vsekakor so pomembna, čeprav jih vedno pestijo tudi različne težave. Največje so tiste, ki so poveza-

ne z denarjem in birokracijo. Društva so pomembna tudi zato, ker so njihove prireditve pomembna promocija kraja. Žal pa je tako, da mora društvo vsako prireditev izpeljati samo, občina pa da minimalna povratna sredstva. Menim, da Kostanjevica vsekakor potrebuje turistično društvo. Po drugi strani pa imamo v samostanu Turistični informacijski center, za kateri mislim, da ima zaposlenih nekaj ljudi. Mogoče bi se lahko v sklopu tega organiziralo turistično društvo, ali pa bi morali najti nekoga, ki bi želel to društvo prevzeti. Menim, da bi bilo tudi dobro, da bi se kostanjeviška društva med seboj povezala, mogoče celo pod vodstvom turističnega društva. Tako bi se lahko skupaj ukvarjali z razpisi in preostalih birokratskimi zadevami, saj so te zelo zahtevne. Marsikdaj bi se lahko na kakšen razpis temeljiteje prijavi, če bi bili bolj povezani.

Mitja Stanič,
Globočice

Za Kostanjevico je zelo pomembno, da imamo turistično društvo. Naloga občine ni, da opravlja funkcije turističnega društva, njena naloga je zgolj spodbujanje in omogočanje prireditev, ki jih organizira društvo. Glede društev je super, da jih imamo. Ena izmed pozitivnih plati številnih društev v Kostanjevici je zagotovo ta, da se ljudje družijo, kakšnega večjega učinka od društev pa ne vidim. Menim, da so vsa društva namenjena bolj sama sebi, in ne toliko kraju. Težko govorim o kostanjeviških društvih nasploh, ker so med seboj zelo različna. Za turistično društvo sploh nisem vedel, da obstaja.

| ALJA ANGELI

ČE IMAŠ PRIJATELJA OB SEBI, NI NOBENA POT PREDOLGA (JAPONSKI PREGOVOR)

NAPOČIL JE TRENUTEK ... | FOTO: MATEJ JORDAN

Gesta, ki je bila vodilo in misel, ki je vsakogar popeljala na raven človeških in toplih prijateljskih odnosov ... Zamisel Jožeta Kržičnika in Damjana Staniča, da sprožita akcijo zbiranja denarnih sredstev za Janija Kuharja (pogovorno Skejta) z Malenc, da se nabavi vozilo, ki ga bi lahko vozil z vozniškim dovoljenjem za motor. Zamisel se je sprožila konec oktobra, hitro in uspešno zbiranje denarnih sredstev med prijatelji, znanci, soročniki, vaščani, nekaterimi podjetji in vsemi tistimi, ki so izvedeli o akciji ter so želeli sodelovati in biti del humanitarnosti, je pomenilo, da je bilo lahko vozilo predano že 2. februarja. Vsakdo, ki je izvedel za to akcijo med prijatelji, je le prikimal in prispeval po svojih močeh. To je bila tista tiha sreča med vsemi nami, ki smo vedeli, o čem govorimo, seveda pa Jani in njegovi domači niti malo niso zaznali te evforije, ki smo jo pletli in pripravljali zanj. Torej začnimo – govorimo o avtu, ki smo ga predali v uporabo JANIJU KUHARJU. To je štirikolo:

LIGIER XTOO RSDCI

letnik 2010
10.500 km
440 ccm
4 KW

„Za nas je namreč to vozilo kot avto in

verjamem, da bo tudi zate. Formalno je to sicer lahko štirikolo, ki ga lahko voziš z izpitom za motorno kolo.“ To so bile besede Jožeta Kržičnika ob predaji vozila.

Je letnik 2010, prevoženih ima samo 10.500 km. Ima 440-kubični dizelski motor s 4 kW moči – to je približno 5 konjskih moči – in zelo nizko porabo, nekje 2,6 l/100 km. Uradno najvišja dovoljena hitrost tega vozila je 45 km/h, čeprav seveda preizkušeno gre čez 60

km/h. Ima avtomatski menjalnik in zadaj parkirne senzorje. V notranjosti sta dva usnjena sedeža, radio in gretje. Avto ima zimske gume, v prtljažniku pa tudi komplet letnih. Opravljen je servis, zamenjani so vsi filtri in olje.

Več kot sto nas je prispevalo in v dveh mesecih smo zbrali vsoto, ki je preseгла vsa pričakovanja. Vsakdo, ki je izvedel za akcijo, se je z veseljem odzval. Vozilo je bilo kupljeno v Zrečah in je stalo 5.800 EUR.

Gesta, da se Janiju olajša življenje z vozilom, ki bi mu pomenilo odhod v svet, po vseh poteh, morda do službe ali do dobre družbe, do ljudi, ki se veselijo njegovih novih korakov ... Jani ima ovire in težave s hojo, še zdaleč pa ne z ljudmi in s srcem. Je zelo srčen kmečki fant, ki dela kmetijo po svojih močeh in prav zaradi te srčnosti smo tudi mi vsi na Malencah in v okolici veselo cepetali in z nasmeškom pričakali Janija na Mihelčevi kmetiji (pri Jordanovih), kot zbor za sestanek glede pustovanja – 2. februarja. Bila je predpustna vragolija, ki je Jani prav gotovo nikoli ne bo pozabil. Mi pa ne njegovih besed in obraza, ko je s preprostimi besedami izrekel zahvalo vsem, ki so mu omogočili, da je prišel do avtomobila. Mi smo njegovo srečo razumeli. Da pa jo boste tudi vi vi, ki je morda še niste, naj povemo,

... IN PRESENEČENJE | FOTO: MATEJ JORDAN

da se Jani – Skejt ponovno zahvaljuje vsem prijateljem: „Hvala, hvala vam, dobri ljudje.“

Veselo smo opazovali tudi vse njegove domače, ki prav tako niso niti malo zaznali, kaj se dogaja, ob vseh pripravah... Mama Slavica, ki je vajena peke, je imela pomembno nalogo. Speči domač kruh, ki ga zna prav dobro pripraviti, seveda za pustni sestanek. Trudila se je dva dni in korajžno razmišljala, le zakaj potrebujemo vse to, in da je prav ona tista, ki ji je bilo to naročeno ... seveda, spekla je kruh in ga prinesla na Mihelčevo kmetijo, s ponosom, a z rahlo zmedenim obrazom, kajti bilo nas je okrog 150, ki smo jo pozdravljali z nasmeškom. Seveda ji je postalo vse jasno ob predaji vozila. In kot dobra mama je ob predaji vozila odhitela domov še po šampanjec, za nazdravit. Bila je srečna in tako doživeto ganjena, da še celo noč ni zatisnila oči. Prav tako ni mogel Jani vsega verjeti in doživeti v nekaj urah, saj je še drugi dan hodil naokrog Mihelčevih in spraševal, ali se mu vse to ni le sanjalo in je vse res. Kajti vozilo je čez noč ostalo pri Mihelčevih, saj se je moral Jani še malo naučiti in privaditi na varno vožnjo.

Varno vožnjo in uporabo vozila sta vadila z Jožetom Kržičnikom naslednji dan. Seveda je bilo vozilo že imensko prepisano in kasko zavarovano, tako ga je lahko začel takoj uporabljati. Skejt je dejal le, da bo njegova prva sopotnica v avtomobilu njegova mama. Njo pa smo povprašali, kakšna se ji zdi vožnja...

NA ENI OD PRVIH VOŽENJ | FOTO: ANA DROBNIČ

odgovor je bil, da malo bolj počasna, vendar uživa, ker si lahko v miru vse pogleda ... Seveda so mu prijatelji obljubili, da mu bodo pomagali narediti tudi ustrezen nadstrešek, kjer bo lahko varno parkiral svojega BLISKA, kot mu pravi po novo. Na Malencah smo znova dokazali, da s sodelovanjem in pomočjo drug drugega zmoremo več. Da kljub težkim časom recesije zmoremo uresničiti skrite želje posameznikov. Vemo namreč, da težki časi minejo in da trdni ljudje ostanejo, ostanejo prijateljske vezi in srčna

moč med ljudmi. Med ljudmi pa ostajamo vas, polna vode, vedrine, povezovanja in vragolij. Še več, vas, ki zagotovo zna stopiti skupaj v vseh trenutkih ... in to je tisto, kar gotovo šteje.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste kakorkoli pomagali in pristopili v pomoč. Vsem posameznikom, ki ste dali vso energijo, da je vse steklo. Jožetu Kržičniku, Damjanu Staniču in družini Jordan (Mihelčevim), vsem darovalcem in podjetjem.

| ANA DROBNIČ

BOŽIČEK NA OŠTRCU

Otroke in starejše vaščane z Ostrca in okolice je tudi letos obiskal Božiček. V spremstvu živalic se je v soboto, 21. 12. 2013, ob 17. uri z vozom pripeljal k zbrani množici pod vaško lipo. V imenu vaščanov ga je pozdravila svetnica Jožica Lešnjak, otroci pa so v zahvalo za obisk Božičku pripravili lep sprejem z glasbo in recitacijami. Božiček jim je nato razdelil darila, rajanje pa se je ob slastnih dobrotah domačink nadaljevalo pozno v noč.

PRIČAKOVANJE BOŽIČKA
| FOTO: VESNA JAČIMOVIČ

Šola ni šala

| MELITA SKUŠEK

ZGODILO SE JE ...

Obisk Božička

V predprazničnem času si je v ponedeljek, 23. 12. 2013, polno zaposleni Božiček vzel čas tudi za kostanjeviške predšolske otroke. Marljive strokovne delavke vrtca so pripravile gledališko igrico Božič zaspanega jazbeca, za praznično vzdušje so poskrbele tudi naše plesalke. Darila za predšolske otroke je prispevala Občina Kostanjevica na Krki.

Zimska šola v naravi

Med 10. in 14. januarjem 2014 so bili učenci šestega razreda v zimski šoli v naravi na Arehu. Tole je njihov utrinek s tretjega dne:

Pričakalo nas je lepo sončno jutro. Kmalu zatem smo šli na zajtrk, ki je bil odličen. Nato smo se odpravili na smučanje, kjer smo se veliko novega naučili. Po odličnem kosilu smo imeli počitek, da smo si nabirali moči za popoldansko smučanje. Ob 16. uri smo odšli v koč, kjer smo imeli malico, nato pa spet malo počitka. Kmalu zatem pa smo odšli z gondolo v Maribor. Pogledali smo si prog, kjer tekmujejo smučarke za Zlato lisico, in se čudili strmini. Komaj smo že čakali večerje, ki je bila najboljša doslej – hrenovke in pečen krompirček. Po

večerji smo se odpravili na kviz Male sive celice. Malce žalostni, ker nihče od nas ni zmagal, smo odšli spat. (Andraž, Tim, Lovro, Blaž, Erik, Damjan)

Obisk slovenskega parlamenta

17. januarja so si predstavniki šolskih otroških parlamentarcev Tjaša Tomše, Zala Kržičnik, Eva Krajnc in Jakob Zaman Jelenič v spremstvu učiteljice Stanke Kukec in v organizaciji ZPM Krško ogledali Državni zbor Republike Slovenije. Sprehodili so se skozi veliko dvorano ter njeno preddverje s poslikavo fresk Slavka Pengova, ki prikazuje zgodovino Slovencev od njenih začetkov do obdobja po 2. svetovni vojni. Vsi udeleženci so prejeli v dar žepno izdajo ustave.

Akademija znanja na Gimnaziji Novo mesto

Učenke Tjaša Tomše, Zala Kržičnik, Urša Dvojmoč, Valentina Jarkovič in Žana Krošl so se v soboto, 18. 1. 2014, udeležile delavnic, ki jih je organizirala Gimnazija Novo mesto. Gre za obliko neformalnega izobraževanja v obliki sobotnih delavnic, ki jih izvajajo profesorji novomeške gimnazije. Delavnice so namenjene nadarjenim, predvsem pa vedoželjnim učencem, ki bi radi raz-

širili svoja obzorja, nadgradili znanje in se naučili česa novega. Učenke so bile nad delavnicami navdušene, saj so bile pripravljene strokovno, zanimivo in pestro.

Predstavitev srednjih šol

V torek, 21. januarja 2014, je bila za učence 8. in 9. razreda ter njihove starše organizirana tržnica srednješolskih programov. Na naše povabilo se je odzvalo 14 posavskih in dolenskih srednjih šol, ki so predstavile svoje izobraževalne programe. Vsem sodelujočim srednješolskim profesorjem in dijakom se toplo zahvaljujemo.

SREDNJE ŠOLE | FOTOARHIV: OŠ JOŽETA GORJUPA

Varni internet

Za učence 4. in 7. razreda ter za njihove starše in učitelje smo v okviru projekta Izobraževanje kot strateška metoda proti nelegalni uporabi interneta 28. 1. 2014 pripravili zanimivo predavanje z naslovom **ŠOLA INTERNETNE SAMOOBRAMBE. Žal so se delavnice za starše udeležili le štirje starši.** Projekt je usmerjen k spremembi delovanja otrok, staršev, učiteljev in strokovnih delavcev v virtualnem prostoru ter je poleg širjenja znanja glede tega področja ponudil tudi preventivne

ZIMSKA ŠOLA V NARAVI | FOTOARHIV: OŠ JOŽETA GORJUPA

ukrepe in primerne rešitve v primerih srečanja z incidenti v virtualnem okolju.

Proslava ob slovenskem kulturnem prazniku

V petek, 7. 2. 2014, so učenci naše šole pripravili prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku. Spoznali so Franceta Prešerna in njegove izpovedi o neuslišanih ljubeznih, ki jim je prisluhnila krčmarica Ana. V vlogi Prešerna se je na šolski proslavi odlično znašel šestošolec Tim Strajnar, na večerni proslavi pa Jakob Pincolič. Krčmarico je odigrala Lara Njegač, Prešernove pesmi pa je recitiral Jakob Zaman. V drugem delu so pod vodstvom Metke Povše predstavili še mladinsko igro Enkolsa, ki pripoveduje o učencih, ki so se zbrali na zabavi v zapuščeni počitniški hišici ob jezeru. Tam pa

kove krstilnice. Za prijetno druženje so poskrbele članice Društva podeželskih žena Pod Gorjanci s slastnim pecivom in čajem.

TEKMOVALI SMO

Odbojka – 1. mesto v četrtfinalu državnega tekmovanja

V torek, 11. 2. 2014, so naši fantje osvojili prvo mesto na četrtfinalnem tekmovanju osnovnih šol v odbojki za starejše učence, ki ga je organizirala OŠ Šoštanj. Najprej so premagali domačine z rezultatom 2:1, nato pa so bili boljši še od učencev OŠ Šempeter z 2:0. Uvrstili so se med najboljših devet osnovnih šol v Sloveniji. Ekipo so sestavljali: Mitja Kavčič, Martin Štefanič, Žan Božič, Matic Delak, Simon Božič, Miha Štokar in Uroš Štefanič.

Sara Miklavž
9. razred: Mitja Kavčič
Na regijsko tekmovanje, ki je bilo 23. januarja 2014 na Osnovni šoli Dobova, sta se uvrstila **Eva Krajnc** iz 8. razreda in devetošolec **Mitja Kavčič**.

Medobčinsko prvenstvo v odbojki za starejše deklice – Senovo, 21. 11. 2013

Med šestimi ekipami je ekipa naše šole v sestavi Katja Zagorc, Nika Kostanješek, Laura Cvelbar, Janja Lenič, Sara Pacek, Pia Urbanč in Karmen Tršinar zasedla odlično drugo mesto.

Tekmovanja v badmintonu, ki je bilo 23. januarja 2014 v telovadnici OŠ Marksa Pleteršnika Pišcece, sta se udeležila med mlajšimi dečki Uroš Štefanič in med starejšimi Mitja Kavčič. Oba sta bila v svojih kategorijah peta.

jih straši neznana pošast Enkolsa. V predstavi so se izkazali: Maša Jordan, Blaž Tomšič, Eva Sokolovič, Sara Pacek, Nika Kiren, Janja Lenič, Jakob Zaman Jelenič, Uroš Abram, Žana Krošl, Mitja Kavčič, Martin Križman, Urša Dvojmoč in Valentina Jarkovič, tonski mojster pa je bil Matic Delak. V večerni proslavi je kot slavnostna govornica o pomenu kulture spregovorila pisateljica Dijana Matkovič, večer pa so popestrili člani skupine Nuragi. Zbrane je pozdravil župan Mojmir Pustoslemšek, po prireditvi pa si je bilo mogoče ogledati tudi razstavo Plečni-

ČETRTFINALE | FOTOARHIV: OŠ JOŽETA GORJUPA

Cankarjevo tekmovanje

Na šolskem tekmovanju iz slovenščine se je pomerilo 43 učencev.

Bronasta priznanja so osvojili:

- 4. razred: Klara Jarkovič, Lana Miklavž, Ema Urbič, Mihaela Barkovič, Ana Dvojmoč, Nik Hajsinger, Maja Tomšič, Teja Žulič
- 5. razred: Ajda Lea Jakše, Lučka Simič Hrovat
- 6. razred: Borut Jordan, Blaž Tomšič
- 7. razred: Sara Pacek, Lucija Mohar, Pia Urbanč
- 8. razred: Eva Krajnc, Laura Cvelbar,

Področno prvenstvo osnovnih šol v odbojki za starejše učence v

OŠ Sava Kladnika Sevnica so se 13. januarja udeležile tudi naše učence. Igrale so v enaki postavi kot na medobčinskem prvenstvu in pod vodstvom Mateje Drmaž osvojile odlično drugo mesto.

Področno prvenstvo osnovnih šol v odbojki za starejše učence je bilo

9. januarja 2014 v Kostanjevici, ekipa pod vodstvom Ervina Felicijana pa je osvojila prvo mesto. Za našo šolo so

igrali: Mitja Kavčič, Žan Božič, Martin Štefanič, Matic Delak, Simon Božič, Miha Štokar, Jan Kostanjšek in Uroš Štefanič. Najboljši igralec turnirja je postal naš učenec Martin Štefanič.

POROČILO O IZVAJANJU PROJEKTOV

Projekt **Rastem s knjigo** smo izvedli v sredo, 11. decembra 2013, v Valvasorjevi knjižnici v Krškem. Učenci so spoznali domoznanski oddelek, redke izvode knjig v kapucinski knjižnici ter razstavo Speedway v Krškem. Sedmošolcem je kot spodbudo k branju Ministrstvo za kulturo podarilo knjigo Vinka Möderndorferja Kot v filmu.

Ekošola

Ekopak je dejavnost, v okviru katere učenci in učitelji skrbno pazimo, da pravilno zlagamo embalažo tetrapak. Prav tako ločujemo odpadke v tri različne koše pri malici in kosilu. Ugotavljamo, da je pri kosilu še vedno preveč odpadkov, še vedno preveč hrane zmečemo v smeti. Odločili smo se, da bomo te odpadke fotografirali in jih prikazali učencem, ob tem pa jih spomnili, koliko otrok bi lahko jedlo na ta račun in koliko denarja smo s tem nekoristno porabili.

Zbiralne akcije

V oktobru je 6. razred zbral 6 ton papirja, denar pa so namenili za zimsko šolo v naravi.

V mesecu novembru smo se udeležili akcije Teden zmanjšanja odpadkov. Na to smo opozorili vse učence in zaposlene na šoli, prehrana je bila organizirana tako, da ni bilo skoraj nič odpadkov, lokalno skupnost pa smo opozorili na ta problem s plakati, ki smo jih obesili po kraju. Letos zbiramo plastične zamaške za Luko Cuglja iz Šentjerneja. Do sedaj smo zbrali 69 kilogramov zamaškov.

Šolski ekonatečaj

V decembru je potekal natečaj za najboljše piktograme, ki bodo opozarjali na ugašanje luči, zapiranje vode in varčno uporabo brisač. Sodelovali so učenci od 1. do 5. razreda. Odziv je bil zelo velik. Komisija v sestavi učiteljic prve in druge triade je odločila, da je:

- najboljši piktogram za ugašanje luči narisal Adam Jordan iz 5. r,
- najboljši piktogram za varčevanje z vodo prispeval Enej Unetič iz 5. r,
- najboljši piktogram za varčno uporabo papirnatih brisač pa je narisala Lučka Simič Hrovat iz 5. r.

Mia Zupančič, učenka 2. razreda, je dobila posebno nagrado za izvirno in domiselno risbo, ki jo je narisala v povezavi z varčevanjem z energijo.

Preostale dejavnosti

Učenci razredne stopnje likovno ustvarjajo na temo zimski čas, konec marca pa bomo poslali 10 najboljših izdelkov na likovni natečaj – Predno-voletni čas.

Vse leto tudi že poteka eko bralna značka, 6. marca pa bo šolsko tekmovanje.

V mesecu februarju pa začnemo tudi že z vajami za ekokviz.

Projekt Dvig socialnega in kulturnega kapitala

V okviru projekta smo na šoli organizirali skupino prostovoljcev in se dogovorili s predsednico KORK Kostanjevica na Krki, Stanko Černoša, o načinu povezovanja šole z lokalno skupnostjo, predvsem s starostniki. Izdelovali smo novoletne voščilnice za starejše občane in v okviru medgeneracijskega druženja sodelovali v delavnicah s krajanji in društvi iz lokalnega okolja (kuharstvo, zeliščarstvo, čebelarji, gasilci, prostovoljci).

Načrtovani obisk starostnikov v Domu upokojencev v Krškem je predviden za mesec marec.

V okviru projekta Evropa v šoli poteka že 15. natečaj za likovna in literarna dela. Naši učenci so svoje izdelke na temo Mladi sporočamo starejšim poslali na regijsko koordinacijo, ki jo vodi ZPM Krško.

Zaključena je prva ocenjevalna konferenca v šolskem letu 2013/2014

Učenci prvega in drugega razreda so bili ocenjeni opisno, preostali številčno. Učni uspeh je bil 96,35-odstoten, sedem učencev je bilo pri posameznih predmetih ocenjenih negativno oziroma niso dosegli pričakovanih rezultatov.

VABIMO VAS

Vse občanke in občane v petek, 28. marca 2014, ob 18. uri vabimo na prireditev ob materinskem dnevu, dnevu žena in prazniku očetov. Proslava bo v večnamenskem prostoru šole.

4. aprila 2014 pripravljamo **jubilejni, 10. Gorjupov literarni večer**, na katerem bo predstavljen izbor najboljših pesmi, nastalih ob Gorjupovih večerih, odprli bomo tudi **razstavo ilustracij** učencev na izbrana pesemska besedila.

Jubilejni je tudi tokratni **otroški likovni extempore** – že **petindvajsetič** bomo gostili mlade likovnike iz vse Slovenije in tujine. Tokrat bodo ustvarjali na temo Okrašeni kostanjeviški čolni. Zaključna prireditev bo v Galeriji Božidar Jakac **25. aprila 2014** ob **18. uri**.

OGLED DZ | FOTOARHIV: OŠ JOŽETA GORJUPA

ZELENI NAHRBTNIK Z ZMAJČKOM JURIJEM JE ZOPET PRI NAS!

10. februarja smo v goste dobili draga zmajčka, ki sliši na ime Jurij. K nam so ga prinesli podboški otroci. Zmajček z nami sodeluje pri vseh naših ekoloških dejavnostih. Ogledal si je tudi narasle kostanjeviške vode, ki so sicer tema letošnjega projekta. Čez slab mesec se bomo poslovili od Jurija in ga skupaj z zelenim nahrbtnikom predali blanškim vrtičkarjem.

ZMAJČEK JURIJ

| FOTOARHIV: OŠ JOŽETA GORJUPA

PUSTNA DELAVNICA ZA NAJMLAJŠE

V pričakovanju prihajajoče pomladi smo se na zadnje četrtkovo popoldne pred zasluženimi zimskimi počitnicami zbrali v našem vrtcu mali in veliki na ustvarjalni delavnici. Druženje smo namenili pripravi na pustno rajanje. Otroci so si oblikovali različna pustna pokrivala, ki so jih kasneje lahko uporabili med kostanjeviško šelmarijo.

PUSTNE DELAVNICE

| FOTOARHIV: OŠ JOŽETA GORJUPA

GALERIJA BOŽIDAR JAKAC KOT PARTNERICA MEDNARODNE RAZSTAVE V RIGI

POGLED V RAZSTAVIŠČE ARSENALA | FOTOARHIV: LNMM RIGA

Galerija Božidar Jakac je v leto 2014 stopila dejavno. Že 2. januarja smo tako na pot pospremili šest umetnin, ki smo jih izbrali za veliko mednarodno razstavo v Latviji. Med 18. januarjem in 20. aprilom 2014 namreč poteka v Arzenalu – razstavnem prostoru latvijskega nacionalnega muzeja umetnosti v Rigi – mednarodna razstava z naslovom „1914“, ki je eden izmed pomembnejših projektov, ki zaznamujejo Rigo kot letošnje evropsko prestolnico kulture. Namen projekta „1914“ je ob stoletnici izbruha prve svetovne vojne soočiti dokumentarno gradivo z likovnimi deli na temo prve svetovne vojne kot ene referenčnih točk v zgodovinskem, socialnem in kulturnem razvoju Evrope 20. stoletja. Razstava „1914“ je bila namensko ustvarjena za razstavni prostor Arzenala, zgodovinske stavbe, ki je bila prvotno namenjena vojaškim potrebam kot trgovina z orožjem (1832). Po večkratnih funkcionalnih spremembah je leta 1988 dobila nov pomen in služi kot razstavni prostor muzeja. Razstava „1914“ je koncipira-

na kot pogled skozi narativno kot tudi arhitekturno prizmo in je osredotočena predvsem na tri področja konfliktov – konflikt v časovni dimenziji, notranji konflikti posameznikov in konflikt v geografskem prostoru, kjer se je pojavi novo ravnotežje med političnimi silami.

Če se osredotočimo na likovni del, v katerem kot partner tudi sodelujemo, nam razstava ponuja priložnost seznanitve z deli nacionalnih umetnosti tistega časa, ko je po propadu imperijev večina teh držav tudi pridobila neodvisnost. Na razstavi tako sodeluje 11 držav (Češka, Estonija, Finska, Hrvaška, Latvija, Litva, Madžarska, Poljska, Slovaška, Srbija in Slovenija), predstavljena dela pa so izposojena iz 17 evropskih likovnih muzejev. Galerija Božidar Jakac je kot partnerica za razstavo iz lastnih zbirk izbrala dve deli Franceta Kralja (Smrt genija in Magdaleno) ter eno delo Toneta Kralja (Na razvalinah), poleg naših del pa smo si iz Muzeja novejšje zgodovine Slovenije sposodili delo Frana Tratnika

(Begunci III.), iz Narodne galerije smo pridobili delo Ivana Vavpotiča (Možje se vozijo na fronto), še eno Vavpotičevo delo (Kranjski Janez) pa smo si izposodili iz zasebne zbirke. S tem smo zadostili želji organizatorjev, ki so v projektu želeli poudariti tako dela, nastala na podlagi izkušnje v vojni (umetnika kot očividca), kot tudi dela, ki poudarjajo iskanje inovativnih pristopov umetniškega izražanja tistega časa. Razstavo spremlja bogat katalog, spremno besedilo k slovenskemu izboru del je prispeval dr. Andrej Smrekar, muzejski svetnik Narodne galerije.

Drugi sklop razstave se ukvarja s katastrofalnimi posledicami vojne na kulturni dediščini, tako nepremični (uničeni dvorci, gradovi, cerkve ...) kot premični (umetniške zbirke, knjižnice, notranja oprema ...), kar je posledično uničilo tudi intelektualni prostor skupaj z intelektualno zgodovino.

| GM

OTOK DRUŽENJA IN USTVARJALNOSTI TOČKA VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA V KOSTANJEVICI NA KRKI 2008–2013

Lanskega novembra se je z zaključno konferenco iztekel projekt Center vseživljenjskega učenja Posavje, ki ga je koordinirala Ljudska univerza Krško in je v partnerstvu povezal Valvasorjevo knjižnico Krško (njeni enoti v Kostanjevici in na Senovem), Knjižnico Brežice, Knjižnico Sevnica in Mladinski center Krško. Projekt je bil v celoti financiran z Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport in iz Evropskega socialnega sklada.

V kostanjeviški knjižnici smo s prvimi dejavnostmi začeli konec leta 2008. Ponudba za sodelovanje v projektu je prišla ravno pravi čas, saj tu do leta 2008 organiziranega vseživljenjskega učenja skoraj ni bilo.

Za temeljni cilj dejavnosti projekta smo si zadali, da bi čim večje število prebivalcev seznanili z možnostmi vseživljenjskega izobraževanja in mu zagotovili dostop do njega. Bistveno je bilo nagovoriti tiste, ki nimajo toliko možnosti za učenje in druženje, ter one, nekoliko starejše, ki so se umaknili od dejavnega življenja, a bi se še želeli česa naučiti, tudi deliti svoje znanje in, kar je zelo pomembno, se dejavno družiti. Dejavnost smo vodili v dveh smereh: v knjižnici so se odvijale delavnice, s

katerimi smo udeležence spodbujali k dejavnemu vseživljenjskemu učenju in ustvarjanju, organizirali pa smo tudi predavanja o temah, povezanih z različnimi področji vsakdanjega življenja. Predvsem smo poudarjali socialno vlogo naših dejavnosti: da se ljudje družijo, da se vedno lahko nekaj novega naučijo in tako kakovostno osmislijo dan. Nismo iskali dogodkov, ki bi vabili množice ljudi, pomembno se nam je zdelo, da ljudi spodbudimo k sodelovanju, na dolgi rok – z delavnicami, večkratnimi srečanji. Nabor dogodkov je bil zelo pisan: ustvarjanje z glino, Mala šola računalništva za babice in dedke, predavanja o zdravem življenju, vrtnarstvu, okolju, astrologiji, vzgoji, prehrani, starih običajih, tečaj angleškega jezika, pletenje košar iz šibja, skupno druženje na pohodih po okolici, ročna dela: od kvačkanja in pletenja do izdelovanja rešiljeja, tečaj fotografije, razstave izdelkov, zimski večeri ob knjigah in čaju. Našteli smo 247 dogodkov ter 3.896 udeležencev. Naj za primerjavo navedemo, da je bilo v Brežicah 2.782, na Senovem 1.181 in v Sevnici 3.698 udeležencev.

Čeprav so številke oprijemljiv kazalnik, bodo verjetno kmalu pozabljene. Ostali

bodo novo znanje in spretnosti, spomini na dobra druženja, prijateljstva. Pozitivno vzdušje med udeleženci, njihova zvesta prisotnost ter nešteto prijaznih, spodbudnih besed ob teh ustvarjalnih in prijateljskih druženjih dokazuje resnično smiselnost projekta, da je dosegel svoj namen. Za Kostanjevico in za njene prebivalce je Točka vseživljenjskega učenja postala nepogrešljiva.

V zgodbo kostanjeviškega vseživljenjskega učenja se je povezalo veliko pravih ljudi. Poudariti velja tudi veliko podporo in dobro sodelovanje z vsemi, ki odločajo o delovanju knjižnice. Omembe vredno je tudi dejstvo, da smo s sredstvi razpolagali povsem samostojno in so bila lahko prav vsa porabljena izključno za cilje projekta.

Veliko časa in truda je potrebnega, da se dejavnosti usidrajo v okolju, da se ljudje navadijo, da postane to stalnica in da se začnejo dosegati zastavljeni cilji. Zato je velika škoda, da se je Projekt zaključil in ni predvidenega nadaljevanja, proračunskih sredstev.

Otok druženja in ustvarjalnosti v kostanjeviški knjižnici vseeno ostaja, še naprej se godi živahna zgodba, kar je dobro za kraj in za ljudi.

| AŽJ

SREČANJE KOLEDNIKOV 2013 V ŠTEVILKAH

Januarski prvi petek postaja v Kmečkem hramu tradicionalen za srečanje kolednikov, varuhov starega običaja tretjega svetega večera, ki ga pod okno v veliko domov prinesejo s pesmijo Svetla zvezda gori gre ter voščilom za srečo in dobro letino. V naši občini pojejo Tri kralje štiri skupine. Na letošnje srečanje so prišli Orehovčani, ki veljajo za najstarejšo neprekinjeno delujočo koledniško skupino v občini, in mlajša kostanjeviška skupina, ki pa ima tudi že za seboj dve desetletji obhodov. Večer spominov in spodbude tistim, ki ta dragoceni običaj negujejo, so z ljudsko pesmijo obogatili pevci Grosupeljskega okteta.

ČLANI
Aktivni 693 (mladina 320, odrasli 373)
Novovpisani 65
(mladina 39, odrasli 26)

OBISK
Obiski zaradi izposoje 7.017 (mladina 3.465, odrasli 3.552)

IZPOSOJA GRADIVA
na dom 22.345 enot (monografske publikacije 22.074, serijske 271)

PRAVLJIČNE URICE
23 pravljic 181 otrok + 25 odraslih
PRIREDITVE ZA OTROKE
2 prireditvi 67 otrok + 35 staršev

PRIREDITVE ZA ODRASLE
10 prireditvev 391 udeležencev

PRVI PETKI V KOSTANJEVICI
10 dogodkov 624 obiskovalcev

PROJEKT TOČKA VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA
41 dogodkov 624 udeležencev

ZBRANI ČLANKI idr. drobno gradivo o Kostanjevici
228 enot (Knjižnica je bila omenjena v 14 člankih)

POETIČNO DRUŽENJE S TEO ORŠANIČ NA VALENTINOV VEČER.
| FOTO: MATEJ JORDAN

ZORAN PREDIN SE JE NA POGOVORU V KMEČKEM HRAMU PREDSTAVIL KOT PISATELJ, AVTOR ZBIRKE SPOMINOV DRUGA ŽENA V HAREMU. | FOTO: MATEJ JORDAN

ESAD BABAČIČ, ČLOVEK MNOGIH TALENTOV IN VELIKEGA SRCA, JE PRIPOVEDOVAL ZGODBO SLOVENSKE HOKEJSKE BANDE – PONOSNO IN ŽALOSTNO NAENKRAT.

| FOTOARHIV: VKK

Ženske zgodbe ob poticah

Na marčevski prvi petek smo v sodelovanju z Društvom podeželskih žena Pod Gorjanci vabili k Žolnirju. V pogovoru z gostiteljico Faniko Sevšek in njeno mamo Faniko Gregorič, ki ga je vodila predsednica društva Anica Žugič, so sogovornice prepletale družinske zgodbe in spomine na začetke gostilne z življenjem danes.

Druženje na predvečer dneva žena se je nadaljevalo ob ljudski pesmi pevke društva in pokušini odličnih potic, s katerimi so se izkazale: Slavica Kuhar (riževa in sirova potica), Anica Marinkovič (ocvirkova), Marjanca Kuhar (orehova), Silva Pincolič (jabolčna), Jožica Lešnjak (ajdova), Jožica Janževc (kokosova), Mimica Frankovič (cop na lop), Cvetka Dvornik (potratna potica), Sonja Vrhovšek (šarkelj), Fani Štokar (pehtranova), Vera Tomazin (pehtranova), Marjana Lipoglavšek (nedeljska rozinova), Olga Pisek (Slovenska potica) in Anica Olovec (lešnikova).

| FOTO: MATEJ JORDAN

Grlovčev Tončk, pobč'k pri osemdesetih

V koledarju je ime Anton zapisano štirikrat. Najbolj znana sta sveti Anton Puščavnik, ki goduje 17. januarja, in Anton Padovanski, 13. junija. Tretji je zabeležen 5. julija, zadnji pa meseca oktobra, ko je bil pred osemdesetimi leti rojen moj današnji sogovornik. Trinajstica, ki je dan njegovega rojstva, mu je v življenju prinašala srečo, kar rad tudi sam poudari.

MED DELAVCI ELEKTROPRENOŠA V ZAŠČITNIH OBLEKAH, STOJITA, ČETRTI Z LEVE, VODJA EKIBE KOŠIRJEV JOŽE IN DESNO OB NJEM GRLOVIČ TONE, LETA 1960.

| FOTO: OSEBNI ARHIV

Rojen je v Globočicah, kjer v hiši, ki je nadomestila staro, živi z družino tudi danes. Potem pa nadaljuje:

Bil sem edinec, kar je bilo za tiste čase kar malo nenavadno. Ker sem po naravi družaben in odprt človek, so me prijatelji obkrožali že od nekdanj. Starši so bili kmetje, bolj ko ne kajzarji. Grunta smo imeli malo. V hlevu po navadi dve kravi, v svinjaku prašiča, na dvorišču so kodakale pernate živali. Nekako smo se preživljali. Če ni bilo moke, je stara mat požela en al pa dva snopa še nezrelega ječmena, ju dala sušiti, otepla klase in že sem z vrečo na ramenih hitel v Vukčevičev mlin. Pa je bilo za žgance.

Oče je bil občinski cestar na gorski cesti, od Oštrca pa gor čez. Službo mu je zrihtal ta star Bučar, ki je bil pred vojno kostajnuški župan in njegov boter. Sam je moral kamen krpat, ga razbijati in flikati jame. Jaz sem mu pa ob poldne v goro jest nosu. Mimo žage, čez Dolšce, sk, sem šel bos ko lintver. Bosi smo hodili celo poletje, vse do jeseni. Ker je bila v domači hiški prostorska stiska, saj so v njej živeli star oče in stara mat in teta, smo se dve leti pred vojno preselili na Dolšce. Tudi za očeta je bilo

lažje, saj je bilo do njegovega delovnega mesta bližje. Živeli smo v hiši, ki je bila last Stoparja iz Orehovca, očeta Strgarjeve Ančke. Na enem koncu je živela teta, na drugem mi, vmes je bila veža, ki je ločila obe strani. Oče je dobil od ene Oštrčank gmajno, ki je bila kar precej zaraščena in z velikimi skalami vmes. Močni deci so skale skopal, grmovje očistili, zemljo prekopal in mat je posadila fižol, krompir in še kakšno malenkost, da smo za silo preživel. Reševalo nas je pa tistih par dinarjev, ki jih je oče domov prinesel.

Ko se je začela vojska in so Italijani zasedli šolo, sem postal prvošolec. Je reku ravnatelj Gajšek: „Otroc zdej pa tko. Čez glavni vhod ne bomo več hodil. V šolo bomo vstopal od zad.“ In tako je tudi bilo. V prvem razredu me je učila sestra inženirja Jožeta Likarja, gospa Mici Likarjeva. Lušna učiteljica Kobalova, ki nas je učila v drugem razredu, je pribežala pred italijanskim fašizmom iz Trsta. Nekaj časa je bil pouk v gasilskem domu, kasneje v prostorih občine. V precej natlačenih razredih smo bili med seboj pomešani učenci različnih starostnih skupin. V tretjem razredu, ki je bil v starem župnišču, me je učila Jevšniko-

va Vela. Bila je prijazna in prava lepotica že za tretješolca. Če me spomin ne vara, so bili v župnišču trije razredi, en pa še v Bučarjevi kleti, kjer je danes Frizerski studio Artist. Četrtošolci smo zasedli vogalni prostor proti Krki, pred kapelico sv. Ane. Učil nas je učitelj Jankovič. Spomnim se, da smo pel in pel, največkrat Po jezeru bliz' Triglava, čolnič plava sem ter tja. On je cvlil na violino, mi pa smo se trudili, kolikor se je le dalo.

Vsakih toliko je pa katerega, ki je preveč fušal al pa kakšne druge vragolije špilu, z violinskim lokom, šik po glau mahnu. Spomnim se tudi, da nas je bilo v razredu več kot štirideset. V petem smo bili spet v župnišču. Učila nas je potrpežljiva Brandner Vera, ki je prišla nekje z Gorenjskega. Pri njej sem bil načelnik razreda, kar bi danes pomenilo predsednik razreda. Dokler je bila vojska, smo v šoli še molili, po osvoboditvi pa je učiteljica Brandnerjeva rekla: „Zdaj pa ne bomo več molil.“ In res nismo. Najlepše je bilo, ko smo se pod njenim nadzorom sproščeno igrali pred poslopjem. V šestem razredu, v župnišču, sta nas učila Valerija (Liči) Žlindra in upravitelj Gajšek. Gospodična Liči je bila zelo stroga, na trenutke celo več kot to, upravitelj Gajšek, ki je znal sicer bolj zakričati kot omenjena gospodična, pa ni pretirano sitnaril in nikoli nobenega udaril. V sedmem razredu, ki smo ga obiskovali že v stari šoli, se je zgodba obeh učiteljev ponovila. Gospodična Liči, starejša za eno leto, in upravitelj Gajšek. Ko je pokalo, pouka ni bilo. Zaradi nevarnosti so ostajali otroci doma. Včasih je trajalo tako stanje tudi po štirinajst dni, največkrat pa nekaj manj. Spominjam se tudi, da prvega obhajila, napovedanega za 23. avgust 1943, zaradi vojnih razmer v Kostanjevici ni bilo, zato se je dogodek prestavil na Oštrc. Obred, pri katerem sem bil kot drugošolec udeležen, je vodil križevski župnik. Likof pri Tomaku je minil v prav prijetnem vzdušju. Popoldan, ko smo šli domov, pa so Italijani bombardirali Črnečo vas. Spominjam se tudi zadnjih dni vojne, ko so s Hrvaške, čez Gorjance proti takratni nemški Avstriji bežali bradati četniki. Do zob oboroženi, vendar mirni in nič napadalni. Bilo jih je za celo četo. Utaborili so se na Dolšcah, prespali in drugi dan nadaljevali pot. Med njimi so bili stari in mladi, vsi od prvega do zadnjega zaraščeni ko hudič. Namesto nahrbtnikov so imeli na hrbtu privezane vreče, polne streliva. Pri hoji so ostre svinčene kroglice predrle pleteno juto in iz žaklovine so štrlele svinčene kroglice nabojev. Z enim

PRED PLANINSKIM DOMOM NA TRAVNI GORI, LETA 1969. LEVO TONE, DESNO OSKRBNIK DOMA.

| FOTO: OSEBNI ARHIV

mojih prijateljev sva se prikradla za hrbet starejšemu, od dolge poti utrujenemu četniku, ki je dremal v senci, in mu počasi iz vreče kradla naboje. Manj kot mesec dni kasneje, mislim, da je bilo 9. maja, je umrl župnik Golob in s prijateljem sva se odpravila na pogreb. Ko sva prišla do Sokoloviča, so nama naproti pritekli partizani. Iz usnjenih torbic za naboje, privezanih za pasom, jim je med tekom padalo strelivo. Pobirala sva naboje, jim jih ponujala, vendar se na to niso ozirali in so dirjali naprej. Streliva je bilo po vojni itak na vsakem koraku. Nama pa ni bilo treba dvakrat reč. Pobralla sva vse, kar je ležalo na tleh, se obrnila in šla domov. Pogreba sploh nisva videla.

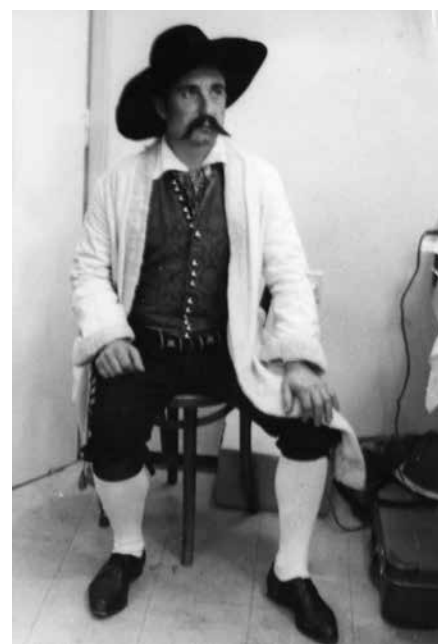
Po osvoboditvi sem se šel učiti za čevljarja. Vsak dan s kolesom v obrtno šolo Krško in nazaj domov. Nestrpno pričakovani konec tedna je bil namenjen oddihu in sprostitvi. Ob sobotah zvečer smo ob harmonikah brusili pete v kateri domačih gostiln. Veselja in optimizma je bilo v času moje mladosti neprimerno več kot danes. Ob nedeljah popoldne je bil čas za sproščanje drugačne sorte. Kuntaričev Silvo in Jordanov Karl sta v nekdanjem kulturnem domu predvajala filme. Občasno so bile predstave tudi ob sredah. Kje so tisti časi in kje je naš dragi kulturni dom, ki smo ga s tako vnemo gradili. Po končani šoli sem delal pri stricu, ki je imel čevljarško delavnico na Globočicah 5.

Pri soldatih v Jurdanah pri Reki, od l. 1954 do l. 1956, so me določili za soferja, zato z orožjem veliko nisem delal. Pol leta sem obiskoval šolo motoroznanstva in podobnih predmetov ter ob tem spoznaval različne vrste avtomobilskih motorjev. Ob koncu si moral narediti teoretični izpit. Če ni šlo prvič, si poskušal drugič in tretjič. Čas je v vojski tekkel drugače kot v civilu. Po opravljenem

izpitu sem veliko vozil, največ ameriške Jamse in Dodgee. Leto dni sem bil celo inštruktor in sem pobe učil voznje. Po osemnajstih mesecih so me predstavili v Žlapovec pri Krškem. Na velikem, z žico ograjenem parkirišču, med današnjim pokopališčem in reko Savo, je bilo parkiranih 115 vojaških tovornjakov. V bližini je bil tudi sedež pontonircev, usposobljenih za postavljanje mostov čez reke. Tam sem bil pomožni dežurni. Vsak dan sem komandantu predal raport. Kasneje so mi dali enega tritonskega Dodga s katerim sva z vodnikom iz Zagreba vozila robo za našo kuhinjo. Civilni kuhar Hahn iz Rajhenburga je prav fino kuhal. Tudi sam je rad jedel, kar se je videlo, ko je stopil na vago. Večkrat je bilo na mizi meso, kar se v Jurdanah pri Reki ni prav pogosto dogajalo. Vsega trikrat sem ga bil okusil. Za dan republike, 29. novembra, nekaj manj kot mesec kasneje ob dnevu JLA in za novo leto. Po vsakodnevem kosilu je bil določen počitek, popoldan pa politična nastava, ki me je prav malo brigala. Zato sem lepo splezal čez mrežo, pri Avscih, ki so bili naša daljna žlahta, zajahal shranjen bicikel, pa zgt, zgt čez Krško pole lepo domo. Doma sem par glažu vina spil in se odpeljal nazaj. Ko so me pogruntal, je reku poročnik: „Ti si znači ovaj, koji zna voziti biciklu?“ Jaz sem mu pa reku nazaj: „Druže poručniče, kod nas u Sloveniji nema nikoga, da ne bi znao voziti biciklu.“ „Jel istina?“ je začudeno vprašal poročnik. Tam pri nas v Žlapovci se je namreč major učil voziti kolo. Za moje avanture nisem bil nič kaznovan. S poročnikom Lazarevičem sva bila v dobrih odnosih. Ko se ga nekaj mesecev kasneje vprašal, če bi me za 1. maj pustil domov, da bi moje čebelice porihotal, mi je dal tri dni dopusta. Ob povratku sem mu prinesel kilo medu. Hj duš, je bil vesel. „Još češ iči kući,“ je reku. Čebelar sem postal že pred svojim dvanajstim letom. Prvi roj, ki je tehtal tri kile, mi je prodal pokojni Špiler. Ker je bila cena postavljena glede na težo, sem ga kar dobro plačal. Čebelarstva sem se loteval z veliko ljubeznijo, čebelji piki so bili redki. Tudi če sem šel brez srajce čebele ogrnt, ni bilo težav. Zdaj pa me dve pičita in že zatečem. Iz vojske sem prišel star dvaindvajset let, ter delal malo tukaj, malo tam, da sem le kakšen dinar za preživet zaslužil. Službe ni bilo lahko dobit. Pri kmetijski zadruzi, kasneje na Drnovem, kjer smo nalagali pesek, ki so ga z zadržnimi traktorji (Steyrji) razvažali na traso bodoče avtoceste. Na prikolico je bilo treba nametati tri kubike, kar je bilo v vročini

in temu primerni žeji kar težko. Delalo se je cel dan. Bil sem žejen ko Kristus. Dinar si pa le dobil, kar je bilo glavno. Gradnja ceste bratstva in enotnosti med Ljubljano in Zagrebom je stekla aprila 1958. V manj kot osmih mesecih so novembra na Glavnem trgu v Novem mestu že proslavljali odprtje 80 kilometrov dolgega odseka od Zagreba do Novega mesta. Pri gradnji je sodelovalo okoli 54.000 brigadirjev iz vseh republik tedanje Jugoslavije. Nekaj časa sem pri Emilu Vukčeviću vozil kamion. Največ les z Gorjancev v Stražo, kjer je bila lesna tovarna. Voziti sem znal, tega sem se naučil v vojski, izpita pa nisem imel, zato je bil na sosodnjem sedežu zraven vedno še Emil. Dvakrat dnevno z Gorjancev, skozi Kostajnuco, mimo Windischarja v Stražo. Dve furi, pa trije do štirje gumidefekte. Gume so bile zanič, tovara je bilo preveč, puf, je počlo, in avto je bil na tleh. Pol pa na hiter šrauf losat, heblat zig, zig, zig, odšraufat, gumo dol, drugo gor, matice zašraufat in terat naprej. Čim hitreje, da nisi kej zamudu. V gume smo podlagali velike flike. Po tri v eno. Tupa, tupa, tupa, tup, je delal, se ob tem segreval, podlago počasi predrgnlo, in puf. Pa jovo na novo. Včasih smo doma montirali do dveh zjutraj, čez par ur pa spet na pot. Danes so gume proti tistim prava Amerika. Kljub temu je bilo meni lušten. To sem rad delal, pa še mlad sem bil. Danes tega ne bi zmož.

Z Emilom sva vozila tudi drva z Gorjancev v vojašnico Cerklje ter z njimi oskr-

LETA 1966 JE TONE GRLOVIČ V MIKLOVI ZALI ODIGRAL VLOGO ODPOSLANCA KMEČKEGA PUNTA. | FOTO: OSEBNI ARHIV

bovala barakarsko naselje v Jesenicah na Dolenjskem, kjer so kuhali za brigadirje, ki so tam tudi živeli. Spominjam se, da sva enkrat peljala vinogradniške kole v Sveto Nedeljo pri Zagrebu, kjer so imeli lepe vinograde. Seveda sva se ga mal nalezla in Emil je sedel za volan. Bila je noč in žarometi so na ovinkih osvetljevali kupe peska ob cesti. Kar naenkrat pa sva se znašla na enem od njih. Sunek res ni bil ne vem kako silovit, vendar zadosten, da je ob tem padel s kamiona akumulator, ki ga je z enim od zadnjih dveh koles povozil in uničil. Še dobro, da je ostal cel ta drugi, ki sva ga nekako usposobila ter aktivirala prednji luči, ki sta nama kazali pot domov. Ob tem je Emil, ki je bil bolj nagle jeze, klel ko hudič. Čeprav je bil na zunaj precej robat in so se ga nekateri celo bali, je bil do mene zmeraj dober.

Sem pa v tem času opravil tudi šoferski izpit za kamion v Novem mestu. Kako začudeno me je gledal miličnik, ki je bil v izpitni komisiji. Vsak dan me je videval za volanom tovornjaka, s polno prikolico hlodov. „Ne bi si mislil, da nimáš izpita,“ mi je rekel. „S takim tvorom z Gorjancev v Stražo? Si pa korajžen.“ S temi besedami je postalo opravljanje izpita zgolj formalnost. Mal sem zapelu, pa je blo.

Kasneje sem z Emilovim kamionom vozil pesek na traso avtoceste proti Dobruški vasi in naprej v Lešnico ter druge vasi tam zraven, kjer so betoniral mostove, čez avtocesto. Pesek so kopali na terenu, kjer je danes šentjernejski Mercator. Vse skupaj je šlo zelo počasi. Brigadirji so bili sicer hitri, vendar od naporenega dela v vročini utrujeni, otroci, ki so pomagali nalagati, pa so žejni pod vročim soncem kaj hitro omagali. Pa še na kamion so lahko nametali le dva kubika. Od Emila sem leta 1959 odšel v Rajhenburg. Zaposlil sem se v Kmetijski zadrugi Brestanica, kjer sem ostal le par mesecev. Leto prej sem se poročil in treba je bilo najti stalno službo. Na začetku sem vozil starega Forda, kasneje pa sem bil med tremi, ki smo šli v Ljubljano po nove Fergusone. Domov smo se peljali po avtocesti. V višnjegorski klanec je šlo počasi, po strmini navzdol smo se spustili pa kar v lero. Je šlo ko hudič. Takrat ni bilo nobenega prometa. Par mesecev sem vozil jabolka iz sadovnjaka ter občasno trgovcu Kukovičiču z železniške postaje umetni gnoj. Večkrat sva sama zložila cel vagon vreč, kar ni bil mačji kašelj. Potem sem se zaposlil pri laškem podjetju Elektroprenos. Skrbeli smo za oskr-

bo daljnovodov iz Rajhenburga proti Zagrebu, Laškem in Novem mestu. Skupina delavcev je obsekavala grmovje in sekala ter žagala drevesa, ki so ovirala daljnovodne žice. V skupini so bili tudi električarji. S Fiatovo kampanjolo, v kateri je sedel zraven mene šef, Koširjev Jože, sem jih razvažal po terenu. Vsak dan, mal sem, mal tam. Enkrat smo šli iz Dobruške vasi ob Radulji. Ko smo se ustavili, sem videl, da je v potoku rib, da se je kar črno delalo. Kolonija klenov, kar lepih, v glavnem merskih. Cestarju, ki je ob cesti grabne kopu, sem reku:

„Tamle pa je rib, ampak zgleda da ne primejo.“ „Ah seveda primejo, sam znat je treba.“ „Kaj mi pomaga trnek, če nimam kaj na njega obesit,“ sem mal pojarmal. „Če maš trnek pa ni problem. V grabnu tukaj zraven so pijavke, na katere klen rad prime. To vem, ker sem ribič. Daj sem, ti jo bom jaz gor nataknu.“ Sklonil se je v jarek, našel pijavko, ki se je že v naslednjem trenutku zvijala na trnku. Komaj sem vrgel v vodo, je že prišlo. Tri ribe sem na eno pijavko ujel. Pol pa še dve. Ko sem odhajal s plenom, sem za vsak slučaj cestarja, ribiča, kar zaobšou. Moj šef, ki me je rad klical malo po svoje, je rekel: „Antoničko, Antoničko, ti si pa res s hudiča.“ Rad me je mel, moram reč. Večkrat sva ga kakšen glaž zvrnila. Enkrat smo šli proti Globokem in tam čez, kjer so bili sadovnjaki breskev. Potem smo zavili še v Pišce v vinarstvo zadrugo in vprašali kletarja: „Ali mate kakšno dobro vino za poskusit?“ „Mamo, mamo,“ je rekel. „Tale ta bel je dober, samo malo močen je.“ „No, pol pa kar na mizo z njim,“ je rekel šef. In tako smo ga prvi liter počasi poskušali, videli, da je dober, in naročili še enega. Ta je bil še boljši in vsak naslednji tudi. Na koncu se jih je nabralo osem, kar je bilo najbolj pravično in pošteno. Liter po osebi. Ko smo odhajali, smo bili kar dobro krščeni. Še dobro, da je bilo vse skupaj po službi.

Nekega lepega zimskega dne je šef prinesel od nekod smučič, da bi jih uporabljali v snežnih razmerah. Ko smo jih nataknil na noge in se poskusili po rahlem klančku zapeljati pod breg, je videl, da njegovi električarji še nikoli niso tega počeli. Vinko nič, Jože nič, Franci nič, noben od njih nič. Jaz pa na smučice pa sem šou po bregu ku hudič. „Tončk, ti si pa res vsestranski, znaš smučat, znaš ribe lovit, vse znaš, naši pobi pa nič,“ je komentiral šef. Meni je oče naredil prve smučič iz jesenovine že v rani mladosti. Na sredini je namestil usnjen pas, da sem imel kam čevlje vtaknit, pa je blo. In šlo.

PIHALNA SEKCIJA PRED KULTURNIM DOMOM V KOSTANJEVICI NA KRKI. Z LEVE SLAVKO SINTIČ, JOŽE DORNIK S ČINELAMI, TONE GRLOVIČ, TONE JORDAN, SILVI MIKLAVŽ, IN KAREL PAVKOVIČ, LETA 1978.

| FOTO: OSEBNI ARHIV

Ne vem, kaj me je pičilo, da sem šel stran in se zaposlil pri prevozniskem podjetju Ljubljana transporti, s sedežem v Šiški. Res sem bil neumen. Mislil sem, da bom v novi službi več zaslužil. Saj sem, vendar je bilo delo garaško in nevarno. Noč in dan za volanom, poleti vročina, pozimi sneg, slabo vzdrževane ceste, prikolica, muke Isusove. Enkrat sem peljal iz Strunjana v Zagreb in v Karlovac sol. Iz Ljubljane do Zagreba sem potoval celo noč, ne da bi zatislil očesi. Ceste niso posipavali, zato si je bilo treba večkrat pomagati z lopato, poiskati pesek, ga potrositi, nadeti verige in naprej. Kljub temu da sva bila dva, je bilo naporno. Ko si mlad, si res neumen. Namesto da bi zapeljala na eno ljubljanskih parkirišč, prespala in počakala, da očistijo cesto, sva sama silila v težave in se jebala celo noč. Pa še eno od dveh verig sva nekje v snegu zgubila. Ko sva prišla v Ljubljano, je enostavno ni bilo. Zaposleni, ki je bil zadolžen za te dele, je celo zahteval, naj jo greva iskat. Tistega leta je začelo snežiti 29. novembra in sneg je zdržal vse do pomladi. Res je bil mrz. Vozil smo po celi Jugoslaviji. Od Pule do Bitole pa še vsepovsod drugod. Veš, kako je to daleč? Ko je bil leta 1963 v Skopju katastrofalni potres, smo vozili iz Pule v Makedonijo siporeks za gradnjo hiš, iz Škofje Loke elemente za montažne bajte, iz Trbovelj cement. Cel naš transport je bil vprežen v ta posel. Ko smo vozil pomaranče in banane, smo tri dni jedli samo to. Na koncu nas je že kar malo skrbelo, koliko bo kala. Še danes se čudim, kako so tehtali, saj je ostalo več kot tristo kilogramov sadja. Moraš računat od Splita, Banja Luke do Beograda pa dol noter v Niš, Skopje, Titov Veles do Bitole. Nekaj smo razložil tukaj, nekaj tam, na koncu ti

PRED VINSKO KLETJO NA GRAJSKEM DVORIŠČU V SEDEMDESETIH LETIH 20. STOLETJA. LEVO SILVO MOJSTROVIČ, DESNO LOJZE BOŽIČ IN TONE GRGOVIČ VMES. | FOTO: OSEBNI ARHIV

pa še 300 kil ostane. Kar se pa nežnejšega spola tiče in simpatij do šoferjev, pa ne bi govoril, ker bi popisala preveč papirja. Zase vem, da se s tem nisem ukvarjal, kar je bilo za nekatere kar moteče. So bili pa posamezniki, ki bi lahko o svojih doživetjih napisali več knjig. Glede radodarnosti pa ne bi posebej izpostavljaj dobrohotnic po nacionalnem ključu. Zastopane so bile približno enako od Vardara pa do Triglava. Iz koprskega pristanišča smo vozili pšenico za silose v Straži, Celju, Metliki in Zalogu pri Ljubljani. Ob cesti, ki se je vila čez črnokalski klanec, je bilo vse rumeno pšenice, ki nam je polzela skozi špranje na prikolici. Na tone smo je zgubili. Najbrž je bila zastoj, zato smo se tako neodgovorno obnašali. Preden je bila ladja prazna, je bilo treba voziti štirinajst dni, pa ne po osem ur, in ne samo s kamioni iz našega Transporta. S še enim šoferjem sva vozila cement iz Koromačna pri Raši v Skopje. En je spal, drugi vozu in najin Saurer, predhodnik Fapa, je v dveh dneh prišel do cilja. Z vozilom s 180 konjskimi močmi sva vozila 25 ton. Od tega je bil kamion težak 10, ostalih 15 je tehtala polna prikolica. Iz okolice Šibenika smo za železarno v Ravnah na Koroškem vozili koks. Naložen dober meter na debelo v prikolici je tehtal 28 ton. Moj dom je bil kamion, skoz smo bili na poti. Če je bila sreča, sem prišel ob nedeljah domov, največkrat se je vse skupaj razpotegnilo na štirinajst dni. Včasih sem prespal tudi pri teti v Zalogu pri Ljubljani. Pri Transportu sem delal približno dve leti in pol ter se vrnil nazaj v Kostajnu-

co. V vinarsko zadrugo, v kostanjeviškem kloštru, kjer je bila vinska klet že desetletje pred drugo svetovno vojno. To je bila Amerika. Šef je bil Kozeletov Konrad, kasneje inženir Jože Likar, ki se je za nekaj časa prestavil v Metliko in se vrnil nazaj. Zaposleni so bili še: Božičev Lojzek, Božičev Janez, Zupanov Ivan in Mojstrovic Silvi, ki je bil pisarniška moč. Pisarijo je rihtal in večkrat z menoj po terenu hodil. Pri nas v vinarski je bilo lušno ko na veselici. Ko si zjutraj pršu na siht, je Božičev Lojzek vprašal: „A si se že vpisal?“ In že je odpiral pipico na sodu. Po vpisu smo šli pa vsaksebi. Ko smo dobili novega Deutza, smo šli zjutraj po terenu nabavljat. Veliki Trn, Gadova Peč, Prušnja vas, Raka, osem sodov natočili, prepeljali domov, iztočili in s tem izpolnili dnevno normo. Drugi dan smo pa drug vin natočili in peljali v Ljubljano, Kočevje, Sodražico. Sode gor, sode dol po legah, pa teraj. Ker smo vino vozili v glavnem po gostilnah, sem bil v vseh domač. Od Ljubljane do Celja, pa tudi drugod. Enkrat smo pri enem nalagal vin in ko sem ga poskusil, se mi je zdel čuden. „Ti, Jošk,“ sem mu rekel. „Ti maš vin zmešan z jabolčnikom.“ „Kje pa,“ je reku. To je zelena kraljevina.“ Ko smo pripeljali vino v kloster, sem rekel Konradu: „Daj tale vin v analizo. Men se zdi, da je tukaj noter jabolčnik dodan.“ Seveda je bil in vino je bilo treba peljati nazaj. Prejšnji dan je mat dala dobro malico in kosilo. Bilo je kot na ohceti. Ko pa sem se naslednjega dne pojavil na dvorišču, se je vse razbežalo, samo mat je še osta-

la. Rekla je, bolj žalostno ko ne: „No, če je pa tako, pa stočite nazaj.“ Po opravljenem delu pa je stopila k meni, me z malce slabe vesti pocukala za rokav ter nekam plašno izjavila: „Če sem včeraj dala malico, bom postregla pa še danes.“ In spet smo se do sitega najedli, hkrati pa za en prazen nič zgubili dva dni. Pred nekaj meseci sem vprašal šoferja avtobusa, ki nas je peljal na izlet, kako je kej pri teh in onih v enem od krajev, v bližini katerega je živel. Nič ni vedel. Ko sem mu govoril o vaseh in ljudeh okoli Velikega Trna, mi je rekel: „Pa vi boljše poznate te kraje kot jaz, ki tu živim.“ Res sem poznal vse tam naokoli. Skoraj pri vsaki bajt sem že bil. Še danes me vleče, da bi šel malo na teren pogledat, pa je prenevarno. Vseposod bi bilo treba piti, kar pa si danes več ne upam. Z Jančevim Tončkom, ki je kupoval po vaseh vino za našo vinarsko, sva enkrat prišla k enemu kmetu, da bi naložila sod vina. Bil je zadnji, ki ga je imel v kleti. Moral ga je enostavno prodati, ker mu je zmanjkalo denarja. Ko smo ga valili na avto, se je kar razjokal. Enkrat smo se ustavili na Ravneh, pri očetu znanega krškega zdravnika, dr. Pirca, da bi odpeljali pijačo. Mimo se je pripeljal eden krških prometnih miličnikov, in to ravno, ko so zadnji litri žlahtne kapljice tekli v sod. Ustavil je vozilo, izstopil in kaj hitro se je ob polnem kozarcu, ki je krožil med nami, vnela zanimiva debata. V prisotnosti moža postave seveda nisem nič pil, dokler ni tega tudi sam opazil. Ko mi je bilo pri naslednji rundi ponujeno, sem se zgovarjal, da sem šofer in da ne

V PUSTNEM FRAKU, S KRILAVKO POD PAZDUHO NA DOMAČEM DVORIŠČU. | FOTO: OSEBNI ARHIV

smem. „Kdo te je pa kaj vprašal. Tih bot in pij,“ je skoraj ukazal. Zgodba se je ponovila tudi na rajhenburškem gradu, kjer mi je komandir senovške milice ukazal: „Bot tih pa pij! Govor pa, ko te bom kej vprašal!“ Vse sorte je bilo. Večkrat sem dal miličnikom kakšen liter. „O, ta je pa dober,“ je enkrat en reku in ga na hitro odnesel v avto. Problemov z njimi in kaznimi ni bilo. Danes, ko imamo namesto miličnikov policiste, je pa povsem drugačna zgodba.

Vino smo nabavljali po navadi na Hrvaškem. Predvsem frankinjo, ki je imela več sladkorja kot naša. Enkrat, bilo je za pekelnično sredo, se nas je skupinica, v kateri je bil tudi Mojstrovčev Silvi, odpravila proti Jastrebarskemu. Ko smo naložil sode z vinom, so nam domačini dali za seboj tudi pečenega purana. Ko je Silvo vse skupaj razrezal, je rekel: „Jaz za post ne bom mesa jedu. Bom ostal kar na kruhu.“ Mi pa nismo bili tako močni. Purana, ki smo ga poplaknili s frankinjo, je na gorjanskih košenicah kaj hitro zmanjkalo.

Drugič sva peljala iz Jaske, čez Kostanjevac in Sošice ter čez proti Kostanjevici. Za popotnico so vsakemu dali pečenega purana in po dvajset litrov frankinje. Za povozilo (za na pot), so rekli Lahi. Ker tisti dan ni bil post, je pri pojedini na eni gorjanskih košenic sodeloval tudi Silvi. Joj, koliko podobnih prilog je bilo. In pri skoraj vsaki sva zatrjevala, da tako nikdar več ne bo. Enim je res malo potrebno, da so srečni. In midva sva v tistem trenutkih bila med srečneži. Spominjam se tudi, kako sva vozila vino čez Sodražico proti več kot osemsto metrov visoki Travnici gori. Lepo poletje, lep dan in lepa košenica, kjer sva se ustavila. Najprej sva malicala, pa pila, nakar je Silvi na osamljen štor postavil fotoaparatus, ki naju je sam slikal. In spet sva se počutila kot v rajju. Spet enkrat pozimi so naju poslali s polnim kamionom sodov od Ribnice gor v breg do planinskega doma na Travnici gori. Do kočice je bilo dvanajst kilometrov, snega pa že v Ribnici preveč. Domačin, ki sem ga vprašal, če bo šlo do konca, mi je odgovoril: „Bo, bo, saj tud avtobus vozi.“ Pa sva krenila s štirimi sodi v breg. Neki časa je še šlo, potem se je pa ustavilo. Ko sva sode odvezala in jih postavila na zadnji konec prikolice, je spet šlo. Pa ne za dolgo. Ko se je ustavilo, sva namontirala verige in je spet šlo, dokler se ni do konca ustavilo in ni več šlo. Obtičala sva v snegu. Ura je bila enajst ponoči, do planinske kočice, kamor sva peljala vino, pa je bilo še štiri

kilometre. Problem je bil tudi, kje v snegu obrniti kamion. K sreči je bil v bližini holzplatz, da sva lahko odmetala sneg in obrnila. Potem sva šla pa štiri kilometre peš do oskrbnika kočice, mu povedala, da bova sode pustila v dolini pri birtu Mikoliču v Sodražici, in se obrnila nazaj. Vendar nas tudi v takem optimizmu ni zapustil. Na poti proti vrhu sva pela Ribniško: „Jaz delam žlice, vilce vsake sorte ... Vre vre vre, mi smo pa ribenčanje.“ In ura je bila kar naenkrat dve po polnoči. Potem pa še domov. Cel dan si se za(je)baval, na koncu pa nič naredu. Vinarska zadruga je v Kostanjevici ostala do leta 1980, ko so dejavnost prenesli v Leskovec pri Krškem, kamor sem odhajal v službo tudi sam. Spomnim se, da mi je en dan direktor Marjetič rekel: „Tončk, danes nimaš kej vozit, zato boš ostal doma in kletaru.“ Morem reč, da mi je kar pasalo. So pa nad nami naši kostajnuški zidarji grajsko kapelico popravljali. Ko se je direktor odpeljal po opravkih, sem poklical zidarje: „Pobje, pejte dol, danes sem jest kletar.“ Ko so prišli, sem prinesel petlitrco. Zleknili smo se lepo pod smreke in v sencici počasi pil in pel. Še ko sem kasneje spraševal zidarja Kuzmata, kako je blo, ko sem bil kletar, je navdušen odgovoril: „Tisti dan je bilo pa res Bog bogova.“

In tako je tekel čas in v delovni knjižici se je leta 1996 nabralo zadosti za penzjon. Star sem bil 62 let in treba se je bilo mal odpočiti. Pa da ne boš mislil, da je bilo moje življenje en sam del in služba. Znal sem uživati tudi v številnih hobijih, če se lahko temu tako reče. Bil sem pri jamarjih, čebelarjih, gasilcih in vsakršni akciji, kjer se je kaj zastoj delalo. Več deset let sem bil član lovske družine. Nikoli nisem ne vem kako veliko streljal. Bilo je bolj zaradi druženja in ker sem imel rad naravo. Na zbornem mestu sem po pravilu prihajal med prvimi in najprej zakuril ogenj. Že od daleč se je videl dim in člani moje družine so večkrat komentirali: „Tončk je že tam, že kuri.“ Posebej pozimi je bilo ob tabornem ognju prijetno. Vedno smo kakšno pametno rekli in se večkrat do solz nasmejali. Še par let nazaj sem se udeleževal srečan, danes pa to ni več za me.

Sodeloval sem tudi v kostajnuškem gledališču Lojzeta Košaka, ki ga je vodil Lado Smrekar. V Kloštrskem žolnirju, ki je bil postavljen na oder, mislim da leta 1955 ali 1956, sem igral berača. V tem letu je Prosvetno društvo Lojze Košak, katerega del je bila tudi dramska sekcija, dobilo Trdinovo nagrado. V zelo odmevni predstavi Miklova Zala, uprizorjeni

leta 1965, sem upodobil lik odposlanca kmečkega punta. S to predstavo smo gostovali tudi po velikih gledališčih. V Zagrebu, Karlovcu, Trstu, Gorici na Koroškem in drugod. Koliko navdušenja je bilo v igralskem ansamblu.

Ena lepših stvari, ki so se dogajale v mojem življenju, pa je bila in ostaja kostanjeviška šelmarija. Če sem le mogu, sem bil zraven. Več let kot aktivni udeleženec, danes pa z dušo in srcem podporni član. Igral sem pri pihalnem orkestru in sodeloval pri nastajanju nove godbe, ki bo letos praznovala dvajset let. Leta 1966 sem postal tudi predsednik Prforčenja. Večkrat sem razmišljal, kaj me je k tej družini tako vleklo. Ker točnega odgovora nikoli nisem dobil, sem se enostavno prepustil toku in užival. Tudi danes, ko me ne nosi več ta čarobna reka, mi ob pustu srce veselo zaigra.

Zadnji dve leti se bolj doma držim in z ženo družim ter probam nadoknadi vse tisto, kar sem v več kot petdesetih letih zakona zamudil. Za konec pa še to, kako sem pobčk postal. Ker sem največkrat ob srečanjih s sovrstniki pozdravljal družbo s pobi ali pobčki, kar mi je zvenelo bolj domače, so me začeli klicati pobčk. Glede na to, da sem že v letih, ko mi gre vsak dan bolj na otročje, se mi zdi, da mi ta nadiemek vsak dan bolj paše.

Dragi Tončk, želim ti, da bi še naprej, zdrav, vesel, lepe pesmi pel.

| JANEZ ZAKŠEK

TONE V SLAVNOSTNI UNIFORMI ZVEZE ZDRUŽENJ ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIČOV, LETA 2002 V KRŠKEM.

| FOTO: OSEBNI ARHIV

Pihalni orkester Kostanjevica na Krki praznuje 20 let delovanja

NAJ ZAIGRA NAŠA MUZIKA

DIRIGENT TONI HOMAN | FOTO: MATEJ JORDAN

Nekega pustnega dne se je Andrej Jordan, prevažajoč krške godbenike v Kostanjevico na nastop na pustni budnici, vprašal: „Kaj pa, če bi imeli v Kostanjevici svojo godbo?“ Kratak preblisk se je kmalu spremenil v idejo, ta pa se je začela udejanjati takoj, ko sta Andrej Jordan in Slavko Sintič ustanovila Iniciativni odbor pihalne godbe Kostanjevica. Prvi sestanki so potekali na prostem, pri preši v Kmečkem hramu, prve vaje so se odvijale v avli starega dela osnovne šole. Kljub temu da je bil iniciativni odbor ustanovljen že leta 1992, je dirigent Toni Homan članom pihalnega orkestra prvič dirigiral šele dve leti kasneje. Pred prvimi vajami so morali člani iniciativnega odbora poskrbeti za glasbila, notni material in za glasbeno izobrazbo večine tistih, ki so se želeli pridružiti orkestru, a niso znali igrati glasbil in brati notnega zapisja. Ker Kostanjevica na Krki nima večjih gospodarskih obratov, je bilo zaman misliti na večja sponzorska

sredstva, večji sosednji mesti Krško in Šentjernej pa sta imeli vsako svoj pihalni orkester. Anton Grlovič, Slavko Sintič, Tine Hodnik in Andrej Jordan so se organizirali in skoraj dve leti hodili od hiše do hiše ter si prizadevali zbrati denar za ustanovitev godbe. Andrej Jordan pravi, da je v njegovih mislih še danes živ spomin, kako so bili ljudje veseli, da bo Kostanjevica dobila svoj pihalni orkester. Denar je pomagal zbirati tudi Jože Krhin iz Karelč, ki je bil po poklicu zavarovalniški agent. Tudi takratni predsednik krajevne skupnosti, Milan Herakovič, je pomagal. Odšel je v tovarno zdravil Krka in priskrbel večja denarna sredstva. V začetku sta pihalni orkester mesečno denarno podpirala Gostilna Žolnir in podjetje Lipa d. o. o. „**Ja pobje, bomo probal!**“ Iniciativni odbor je med nabirko denarja iskal tudi domačine, ki bi jih zanimala vključitev v novonastalo društvo. Najtežje je bilo dobiti diri-

genta. Ker se v Kostanjevici v tistem času ni nihče profesionalno ukvarjal z instrumentalno glasbo, so dirigenta iskali v drugih večjih mestih okoli Kostanjevice. Spomladi 1993 so se Andrej Jordan, Franc Pibernik in Slavko Sintič odpeljali v Šentjernej. Zavili so na dvorišče Homanovih, kjer je iz hiše ravno stopal Toni, ki se mu je mudilo. Kostanjeviški fantje so ga povprašali, ali bi bil dirigent nastajajoče kostanjeviške godbe, in Toni je odgovoril: „**Ja pobje, bomo probal!**“ Pred koncem šolskega pouka 1993 se je skupina ljudi, ki so bili navdušeni nad zamisljo in so želeli sodelovati v kostanjeviškem pihalnem orkestru, začela učiti notnega gradiva. Takrat so štirje člani, ki so vsi bili tudi poklicni glasbeniki, prevzeli poučevanje večine članov, ki ni imela nikakršne glasbene izobrazbe. Dirigent Toni Homan je poučeval trobento in pozavno, Anton Žarn klarinet in saksofon, Ernest Jazbec flavto ter Franc Pibernik bariton

in tubo. Septembra 1993 se je skupina 26-ih članov prvič dobila na skupnih vajah pihalnega orkestra Kostanjevica na Krki. Prva prostora za vaje je odstopila osnovna šola. V začetku so vadili kar v avli starega dela, nato pa so se prestavili v poslopje ob osnovni šoli, kjer je garaža. Da bi izboljšali kakovost zvoka, so strop obložili s kartonastimi škatlami za jajca. Mnogi takratni člani se tistega prostora spominjajo po tem, kako majhen je bil in kakšna gneča je nastala ob dobro obiskanih vajah. 26 članov je namreč imelo na voljo zgolj 36 kvadratnih metrov.

Kjer je volja, tam je moč

Mladi glasbeni kolektiv je iz leta v leto posegal po težjih skladbah. Dirigent Toni Homan je želel dokazati, da ne vodi zgolj še ene vaške godbe, temveč pihalni orkester, ki je sposoben igrati tudi bolj resno in zahtevno glasbo. Pihalni orkester Kostanjevica na Krki je postal član Zveze slovenskih godb. Že v četrtem letu delovanja je naš pihalni orkester prvič zaigral pred strokovno komisijo na tekmovanju Zveze slovenskih godb. Tekmovanje v 3. težavnostni stopnji, ki je bila takrat najnižja, je potekalo v Sežani. Kljub temu da je

bil kostanjeviški orkester najmlajši in tudi najmanj izkušen, so člani dosegli zavidljivih 90,2 odstotka in se s tem uvrstili stopničko višje, v 2. težavnostno stopnjo. Maja 2003 so se kostanjeviški godbeniki drugič podali na tekmovanje, v Kamnik. Tokrat je bilo to tekmovanje v 2. težavnostni stopnji, kar je pomenilo, da bo program težji. S trdim delom so tudi drugič uspeli. Z osvojenimi 85,5 odstotka so osvojili zlato plaketo in se uvrstili v 1. kakovostno skupino. Poleg dveh uspešnih tekmovanj pa člani pihalnega orkestra za velik uspeh štejejo tudi to, da že dvajset let navdušujejo svojo zvesto publiko, ki jim je z iskrenim aplavzom velikokrat dala zagon za naprej.

Dva dni za dvajset let

Pihalni orkester Kostanjevica na Krki bo dvajset let delovanja obeležil s slavnostnim koncertom, ki se bo tokrat zgodil že na začetku junija, in sicer 6. junija, predvidoma ob 19:30. Koncert bodo izvedli na dvorišču nekdanjega cistercijanskega samostana. Na koncertu bodo člani prejeli tudi priznanja za aktivno delo. Naslednji dan, v soboto, 7. junija, bo pihalni orkester v sklopu praznovanja gostil godbe

Dolenjske in Bele Krajine. Gostujoči pihalni orkestri bodo najprej igrali po vaseh in delih Kostanjevice (vsaka godba v eni vasi), nato pa se bodo vsi orkestri srečali v Kostanjevici na Krki na skupni povorki.

Godbeniška tradicija v Kostanjevici je stara več kot 100 let

Kostanjevica na Krki ima bogato glasbeno tradicijo. Poleg ljudskega petja se je zven pihal in trobil prvič zaslíhal že ob koncu 19. stoletja. Prvo godbo na pihala je ustanovil Leopold Potrebin, ki je bil tudi njen prvi dirigent. Po podatkih Železničarske godbe Zidani Most se je g. Potrebin leta 1902 preselil v Radeče, ni pa znano, ali je kostanjeviška godba po njegovem odhodu še vedno delovala ali ne. V obdobju med obema vojnama je dirigentsko palico kostanjeviške godbe na pihala vihtel Franc Rabuse. S tem ko se je leta 1941 druga svetovna vojna razširila tudi na slovenska tla, so v Kostanjevici zamrle skoraj vse kulturno-posvetne dejavnosti, med njimi je bila tudi godba. Po drugi svetovni vojni jo je zopet oživil Mirko Gorenjšek.

| ALJA ANGELI

| FOTO: MATEJ JORDAN

NEKAJ ZAMISLI ZA IZHOD IZ KRIZE

Slovenija je v tem trenutku v globoki krizi. V največji meri je v krizi vrednot, posledično pa se to odraža tudi na drugih področjih: gospodarstvo, zdravstveni sistem, izobraževanje, sociala, pravna država in še marsikaj. Za reševanje krize se pojavljajo različni „strokovnjaki“ na vseh področjih, ki ponujajo parcialne rešitve. Še posebno so dejavni nekdanji ministri nekdanjih vlad, ne glede na to, za katero stranko gre. Ti v svojih mandatih na svojih področjih niso prispevali skoraj ničesar, če že niso naredili posebne škode, sedaj pa nam vsem solijo pamet.

Reševanja stanja, v katerem smo, se ni smiselno lotiti, če se ne poglobimo v to, kaj in kdo nas je v to pripeljal. Po mojem globokem prepričanju so za tako stanje najbolj odgovorne politične stranke. Nekatero so k slabšanju stanja prispevale več, nekatere manj, a prav vse imajo v tem svoj delež. Vse svoje rabote so zavijale v celofan demokracije, gnilobo smo zavohali precej prepozno. A za prave rešitve je res malo časa, neoliberalne vlade à la Bratuškova zapravljajo še tisto, kar je ostalo od prejšnjih vlad.

Politične stranke so nas pred vsakimi volitvami vabile in zavajale z obljubami o tem, kaj vse bodo spremenile, ko bodo na vladi. Ne glede na usmeritev na levo ali na desno so ravnale perverzno. Obljubljale so lahko prav vse, kar so hotele, ker so se po vsakih volitvah lahko opravičevale, da niso mogle izpolniti obljub, ker jim tega niso dopustili politični partnerji. Tudi nove volitve ne bi mogle prineseti česa drugega kot zapravljanje še tistega malo časa, ki ga imamo. Pri tem ne zapravljajo samo mojega časa, ker sem v pokoju, temveč zapravljajo čas in življenje mladini.

Kaj nam je storiti?

V prvi vrsti so nujno potrebne **spremembe v političnem in volilnem sistemu**. Političnim strankam je treba ukiniti subvencije iz proračuna, vsem akterjem, ki bodo nastopali na naslednjih volitvah, pa poravnati materialne stroške, na podlagi računov seveda. Saj veste, obrtna zbornica se zavzema za sistem „vsak račun šteje“. Volitve bi morale biti neposredne, kar

pomeni, da ni list strank. Pri tem je nujna tudi moralna higiena, saj ne bi smeli kandidirati tisti, ki so se zaradi svojih rabot umazali ali bili celo obsojeni. Vsi kandidati bi morali biti pred volitvami v tem smislu preverjeni. Kot sem že na glas razmišljal, si predstavljam, da bi morali število občin zmanjšati na 88, vsaka bi dala svojega poslanca, 2 pa bi prispevali manjšini. Tako bi bila enakomernost zastopanosti neprimerno večja, kot je sedaj. In seveda, župani ne bi smeli kandidirati za poslanca. Na ta način tudi odpade potreba po pokrajinah, ki so po mojem samo vsiljene v imenu interesa tistih, ki bi jih vodili.

Da ne bi bila gibanja oziroma politične stranke v dilemi, kako in kaj obljubljeni, bi morali za vsa področja življenja – zdravstvo, sociala, kultura, gospodarstvo, izobraževanje in še marsikaj – izpeljati široke javne razprave stroke in javnosti. Rezultati bi morali biti potrjeni na referendumu in postati vodilo za delo vsake nadaljnje vlade.

Ravno tako je nujen ukrep izločitev javne uprave iz javnega sektorja. Vedno dobim ošpice, ko različni „ekonomisti“ razglabljajo o javnem sektorju. Javno upravo je treba obravnavati posebej, v smislu družbeno sprejemljivega stroška.

Če se primerjamo s Švicco, ugotavljamo: Švica ima 7,6 milijona prebivalcev, v javni upravi zaposlenih 14.500 ljudi na 7 ministrstvih in vse funkcioniira.

Slovenija ima nekaj več kot 2 milijona prebivalcev, po podatkih Dursa neposredno zaposlenih okoli 34.000, posredno prek različnih umetno ustvarjenih inštitucij pa še ravno toliko. V vladi je 12 ministrov. Kako delajo, vidimo sami. Seveda imajo ministri vlad v sedanjem političnem in volilnem sistemu zvezane roke, saj jih ovirajo politični partnerji, ki so pod vplivom drugih lobijev.

Jasno je, da je več kot 45.000 preveč zaposlenih v javni upravi, z zmanjšanjem števila ministrstev pa bi zmanjšali število birokratov tudi v javnem sektorju. Tam bi bili potem resnično tisti, ki v ta sektor spadajo: zdravniški, šolniki, policija, vojska, socialne

službe itd.

Seveda bi bilo hkratno odpuščanje hud šok, zato je prej treba narediti nekaj drugega. Zmanjšati je treba prispevke iz plač vsaj za 40 %. Polovica od tega bi morala biti v večjih plačah zaposlenih, polovica pa v zmanjšanju stroškov delodajalcev. Tako bi bili naši delavci konkurenčni in bi lažje prišli do dela. Šele nato pa je treba uvesti nove davke, kot je davek na nepremičnine. Seveda izdelan na strokovni podlagi, ne pa kot gnil kompromis vladajočih strank, ki ga napišejo lobiji, ki jih nadzirajo. Manjkajoči denar bi lahko zbrali tudi z znatno povečanimi trošarinami na zdravju škodljive izdelke na osnovi alkohola, tobaka, različnih energijskih pijač in podobnega. Odpustitev okoli 45.000 ljudi bi prinesla pravi prihranek – če odštejemo strošek nadomestil nezaposlenim, približno 2 milijardi evrov letno. Uvesti bi morali družbeno zajamčeno delo (javna dela), uvesti tudi UTD (univerzalni temelji dohodek) za tiste, ki prvega ne morejo biti deležni. Tu mislim na šolarje, dijake in študente.

Ravno tako je bistveno preveč denarja vezanega v avtomobilih. Nemalo je družin, kjer ima vsak član družine na istem naslovu svoje vozilo. Prvi, recimo mu družinski avto, bi bil brez trošarine, pri vsakem naslednjem se mora uvesti trošarina, ki bi jo lahko namenili za vzdrževanje cest. Da se ne bi dogajalo, da zapirajo mostove zaradi dotrajanosti, kot doživljamo sedaj.

Pravzaprav je treba **spremeniti celotno davčno politiko**, a to seveda na podlagi na novo postavljenih strategij, sprejetih na referendumih kot rezultat široko zasnovanih javnih razprav in ugotovitev stroke.

Pri **delu in delovni zakonodaji**: ukiniti je treba zaposlitev za nedoločen čas. V tem času je ta že kar v kategoriji ustavnih neenakosti, saj je niso deležni vsi, temveč samo zaposleni v javni upravi. To bi morala zamenjati 10-letna pogodba, z obveznostjo, da 1 leto pred iztekom delodajalec obvesti zaposlenega, ali mu bo podaljšal pogodbo. Ravno tako je treba vzpostaviti pogodbe za krajše čase s krajšimi

delovnimi časi. Dokler se kriza ne poleže, bi moral biti delavnik dolg 6 ur dnevno, a zaposlenih več ljudi. Z znižanjem prispevkov iz dela bi več ljudi dobilo delo. Plačevanje prispevkov bi moralo biti pod nadzorom, kar je včasih delala SDK. In minimalna plača bi morala biti uzakonjena in izvedba nadzorovana. Tako sindikati skoraj ne bi bili potrebni.

Glede **gospodarstva**, ki je temelj blaginje ali bede prebivalcev: uvesti omejeno globalizacijo. Zavedam se, da je globalizacija neizogibna, a se da omejiti. Predvsem zato, ker težave ene države prizadenejo vse druge. Problemi v ZDA so nas vse pahnili v globoko krizo. To pomeni, da je treba poleg tržnega dela vzpostaviti tudi netržni. Tržni del deluje na temelju konkurence, glavno vodilo je dobiček. Netržni del je tam, kjer se upravlja z viri, ki so v lasti državljanov: voda, zrak, zemlja, nafta, plin in podobno. Ker ne deluje na podlagi dobička, so lahko izdelki ali storitve cenejši, kot so sedaj.

Pametnjakarski ekonomisti, ki zagovarjajo neoliberalizem (kanibalski kapitalizem), zagovarjajo tezo, da je samo zasebni kapital učinkovit. Da ni tako, dokazuje nešteto primerov pri nas in v tujini. Državna podjetja so lahko učinkovita, če imajo vodstva na podlagi stroke, in ne na podlagi političnih referenc, kar so nam vsilile stranke. Primeri so Telekom, Petrol, Triglav, Delo, Mercator in drugi. In razprodaja podjetij zasebnemu kapitalu, ne glede na to, od kod prihaja, je kriminal brez primere.

Na področju **pravne države** je bilo šele v zadnjem času nekaj dejanj, ki dajejo slutiti, da se prebujajo. Sedanja je prirejena tako, da naravnost podpira kriminal, še posebno gospodarski.

Delo tožilcev je znatno težje kot delo odvetnikov, saj je postavljenih cel kup ovir, ki dokazuje delajo nezakonite. Dokaz za to je dejstvo, da je cel kup tožilcev v odvetniških vodah. Veljati mora načelo: VSAK DOKAZ ŠTEJE. Izjema je lahko samo priznanje pod prisilo ali z izsiljevanjem.

Od premnogih tajkunov, ki so uničili podjetja in delovna mesta, sta v zaporu samo Kordež in Tovšakova. Ravno tako je treba za vsako področje prava vzpostaviti možnost nadzora. To, kar so delale vse vlade po osamosvojitvi zavestno, je skrajno sprevrženo dejanje. Sprejemale so zakone po tekočem traku, ko pa je šlo za izvedbene akte, so jih iste vlade blokirale in s tem ustvarjale možnost zlorab.

In v zakone je treba zapisati načelo, da so človekove pravice na prvem mestu. In se tega tudi držati.

Na področju **izobraževanja** gre za okorel sistem, ki se nikakor ni prilagodil potrebam družbe. Noben minister ni vpeljal nobenih bistvenih sprememb, vsak je samo dodatno birokratiziral delo. Tako da učitelji ne vedo, ali naj pišejo poročila ali učijo.

Na prvem mestu mora biti šolar, dijak ali študent, ne pa birokracija. Šola mora biti priprava na življenje, podatke, ki jih sedaj morajo znati, pa se lahko naučijo najti, saj nam to omogoča informacijska tehnologija. Vsekakor pa je treba tudi omejiti vpis

na študije, kjer prihaja do viškov: pravniki, ekonomisti ...

Zdravstvo je v podobnem položaju. Minister Gantar je odstopil, ker je ugotovil, da tudi v koaliciji, čudno, kajne, nima soglasja za izvedbo pravih reform. Vprašanje, ali bo v državi 14 bolnišnic ali manj, ne more biti v domeni politike, temveč je stvar nove zdravstvene strategije, ki sem jo omenil na začetku.

Glede **zunanje politike** mislim, da bi moral predsednik države ali vlade biti obenem zunanji minister. Skupaj bi morali imeti toliko ambasad, kolikor je kontinentov, preostale strokovne kadre pa uporabiti za gospodarska predstavništva v za Slovenijo poslovno zanimivih deželah.

Prepričan sem, da bi že sama sprememba volilnega sistema, s potrebno moralno higieno, prinesla pomemben premik v izhodu iz kriz. Bistveno pri tem je zmanjšati vpliv in moč političnih strank.

Občani in občanke, državljani in državljanke, zavedati se moramo, da smo mi občina in država. Izvoljeni predstavniki so v naši službi in jih plačujemo mi, davkoplačevalci. Torej morajo delati v dobro nas vseh, ne samo za člane strank, ki so na oblasti. To moramo od njih zahtevati in nam morajo polagati račune stalno, ne samo vsaka 4 leta ob volitvah. In na koncu, samo tako lahko dosežemo, da bodo predvsem mladi pri nas videli perspektivo, in ne uhajali v tujino.

| ZDRAVKO PETRIČ, KOSTANJEVICA NA KRKI

OBVESTILO O SPREMENJENEM DELOVNEM ČASU LEKARNE KOSTANJEVICA NA KRKI

Lekarna Kostanjevica na Krki bo zaradi boljše prilagoditve ordinacijskemu času ambulant Zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki s 1. 3. 2014 odprta po naslednjem odpiralnem času:

Ponedeljek	od 7.30 do 18.00
Torek	od 7.30 do 17.00
Sreda, četrtek	od 7.30 do 15.00
Petek	od 7.30 do 13.00

RAK DEBELEGA ČREVEESA JE BOLEZEN, KI JO LAHKO PREPREČIMO

Danes vemo, da se rak debelega črevesa najpogosteje pojavlja med 50. in 70. letom starosti, pri obeh spolih približno enako. Pri mlajših pa je tveganje, da zbolijo za to vrsto raka, povečano predvsem, če so imeli raka ali polipe na debelem črevesju sorodniki. Seveda pa ima velik vpliv na pojav tovrstnih rakavih obolenj tudi nezdrav način življenja (premalo vlaknin v prehrani, premalo gibanja ...).

Da bi zmanjšali število bolnikov z rakom na črevesju, je tudi Slovenija (kot ena od mnogih evropskih držav) uvedla program SVIT. V ta program so vključeni vsi v starosti od 50 do 69 let. Zadostno pregledanost pa zagotavljata samo dober odziv in redno pošiljanje vzorcev blata nazaj na SVIT. Vsaj 70 % povabljenih naj bi sodelovalo in poslalo vzorčke blata na preiskavo. V tujini imajo v nekaterih državah skoraj 90 % odzivnosti, v občini Kostanjevica na Krki pa imamo žal daleč najnižjo odzivnost v celi dolenski in posavski regiji, samo 51 %. Zato je velika potreba po tem, da se res vsi, ki dobite od SVIT-a povabilo k sodelovanju, odzovete in sodelujete, saj tako na zelo preprost način poskrbite za nadzor nad tem, kaj se v vašem črevesju dogaja. Treba je vedeti, da rak zraste iz polipa in da rak ne dela večjih težav, dokler ni tumor

že tako velik, da ovira prehod blata ali zelo močno krvavi, da opazimo kri že pomešano z blatom.

V vzorcu blata pa najdejo na SVIT-u tudi tako majhne količine krvi, ki jih z očesom ne opazimo. Vsaka kri v vzorcu blata pa še zdaleč ne pomeni, da raka imamo. Dostikrat čisto po malem krvavi že polip, ki pa bi se lahko v nekem časovnem obdobju spremenil v rakavo tkivo. Zato je zelo pomembno, da takšna oseba opravi preiskavo kolonoskopijo (na katero vas iz SVIT-a povabijo, če je potrebna, kar se pokaže na vzorcu blata), med katero vam brez bolečin odstranijo rastoči polip. In ker polipi lahko nastajajo in rastejo še naprej, vam po kolonoskopiji, pri kateri so vam odstranili polip ali celo več polipov, tudi svetujejo, kdaj bo treba opraviti naslednjo kolonoskopijo, da vam zopet odstranijo polipe, če bodo zrasli novi.

Zato dokler redno odstranjujemo polipe v črevesju, ne moremo zboleti za rakom debelega črevesa.

V sredo, 12. 3. 2014, smo imeli v čakalnici Zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki predstavitev Svitovega modela debelega črevesa, kjer ste si lahko ogledali, kakšni so videti polipi, rakavo tkivo, vnetja. Absolventke Medicinske fakultete Ljubljana in sestra Klavdija Božič iz ZD Krško, ki vodi SVIT-ovo

info točko v ZD Krško, so vam bile na voljo za vse informacije o boleznih debelega črevesa. Obiskala sta nas tudi župan, gospod Mojmir Pustoslemšek, in gospa Anita Kranjc. Sprehodila sta se skozi SVIT-ov model debelega črevesa in pozorno poslušala razlago o bolezenskih spremembah na debelem črevesu. Ogleda so se udeležili tudi višji razredi Osnovne šole Jožeta Gorjupa iz Kostanjevice v spremstvu učiteljice Jožice Čukajne. Tudi mnogi naključni obiskovalci, ki so prišli v ambulanto, so si ogledali model in poslušali razlago. Dogodek smo organizirali z željo, da damo vsem v razmislek in spodbudo, da je udeležba v programu SVIT koristna in nujno potrebna za preprečevanje in odkrivanje zgodnjih oblik raka na debelem črevesju. Kajti manjše kot je odkrito rakavo tkivo, večja je verjetnost ugodnega izida in manj radikalno je zdravljenje.

Zato ne odlašajte ob težavah, ampak se čim prej odločite in stopite na pravo pot, kajti večje kot so težave, težje in dolgotrajnejše bo zdravljenje.

Toplo svetujem: ne bojmo se kolonoskopije ali izvida iz SVIT-a, bojmo se prepozno odkrite bolezni. Zato se vedno in redno odzivajmo na povabilo SVIT.

| VLASTA CURHALEK

| FOTOARHIV: ZDRAVSTVENI DOM KRŠKO

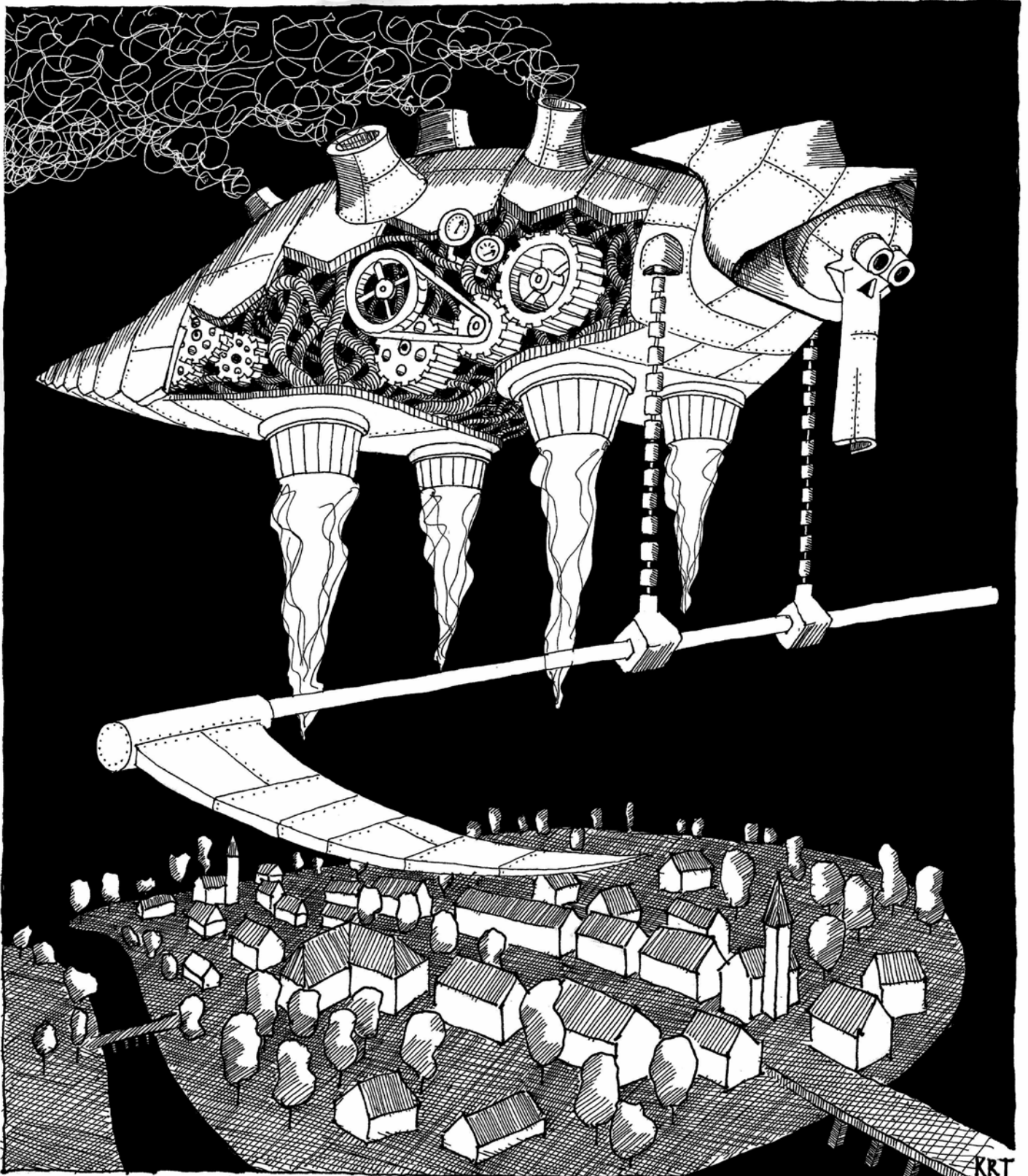

| FOTOARHIV: ZDRAVSTVENI DOM KRŠKO

PARLAMENT
V ČASU PUSTA...

KAJ BOMO PA LETOS
ZA PUSTA KOLEGI?

NAJBOLJE BO ČE
POŽENEMO NAŠE NOVO
TRIGLAVSKO NARODNO
BREZPILOTNO LETALO.

Program prireditev - april 2014

4. 4.	Gorjupov literarni večer	Osnovna šola Jožeta Gorjupa
4. 4.	France Kralj (donacija)	Lamutov likovni salon
11. 4.	Jože Kossec: Travniske orhideje	Kostanjeviška knjižnica
12. 4.	Pohod po Resljevi poti	Gostilna Žolnir
15. 4.	Klovnesa - predstava za otroke	Kostanjeviška knjižnica
16. 4.	Založeni raj in Izar Lunaček	Osnovna šola Jožeta Gorjupa
25. 4.	Mednarodni otroški extempore	Galerija Božidar Jakac
25. 4.	60 let jamarstva	Pri Kostanjeviški jami
27. 4.	Blagoslov konj in drugih živali na Slinovcah	Slinovce

Program prireditev - maj 2014

1. 5.	Budnica Pihalni orkester Kostanjevica na Krki	
4. 5.	Pohod po Uskoški poti	Društvo Terra vera
9. 5.	Boris Beja in Suzana Brborović, Lapidarij	Galerija Božidar Jakac
10. 5.	Očistimo Krko 2014	PD Vidra in TD Kostanjevica na Krki
16. 5.	Predavanje o samooskrbi	Društvo Terra vera
17. 5.	Ekološka tržnica in izmenjava semen	Društvo Terra vera
21. 5.	Pogovor z Ivanko Mestnik ob njeni 80 – letnici	Kostanjeviška knjižnica
23. 5.	Milan Erič in Zvonko Čoh, nekdanja samostanska cerkev	Galerija Božidar Jakac
31. 5.	Cvičkarija 2014	Društvo vinogradnikov Kostanjevica na Krki

Program prireditev - junij 2014

1. 6.	Cvičkarija 2014	Društvo vinogradnikov Kostanjevica na Krki
6. 6.	Josip Korošec	Lamutov likovni salon
6. 6.	Slavnostni koncert Pihalnega orkestra ob 20 – letnici	Galerija Božidar Jakac
7. 6.	Srečanje godb in pihalnih orkestrrov Dolenjske, Bele krajine in Posavja	
18. 6.	Mira Delavec: Puščavska hči, pogovor o knjigi	Kostanjeviška knjižnica
20. 6.	Osrednja občinska prireditev ob dnevu državnosti	Občina Kostanjevica na Krki
21. 6.	Poletna muzejska noč 18.00 Ustvarjalnica 20.00 odprtje stalne razstave o prenovi nekdanjega samostana 22.00 BOJAN GORIŠEK, klavirski recital, nekdanja samostanska cerkev	Galerija Božidar Jakac
27. 6.	Katja Oblak, razstava v lapidariju	Galerija Božidar Jakac

Več informacij na www.kostanjevica.si
Organizatorji si pridržujejo pravico do spremembe programa.